

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE,
YOUTH AND SPORTS OF UKRAINE**

KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY OF ECONOMICS

Syllabus
of the Educational Discipline
"INTERNATIONAL TOURISM"
for students of speciality 8.14010301 "Science of Tourism"
for all forms of study

Харків. Вид. ХНЕУ, 2012

Затверджено на засіданні кафедри туризму.
Протокол № 5 від 22.02.2012 р.

Compiled by: V. Yermachenko
N. Dekhtyar
M. Kolisnyk

S98 Syllabus of the Educational Discipline "International Tourism" for students of speciality 8.14010301 "Science of Tourism" for all forms of study / compiled by V. Yermachenko, N. Dekhtyar, M. Kolisnyk. – Kh. : Publishing House of KhNUE, 2012. – 68 p. (English, Ukrainian)

Discipline structure and features according to modules and themes are given; plans of lectures, seminars and practical trainings, questions for independent studies and a term paper are proposed; assessment criteria for students' knowledge evaluation are adducted.

It is recommended for students of the speciality 8.14010301 "Science of Tourism".

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами; вміщено плани лекцій, семінарських і практичних занять, перелік питань до виконання самостійної та курсової роботи; наведено критерії оцінювання знань студентів.

Рекомендовано для фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" за спеціальністю 8.14010301 "Туризмознавство".

Introduction

Planning of development of any industry is impossible without the general vision of this industry in the integral structure of national economy; it is similarly difficult to implement strategies of the state level without a clear view of the position of a country on the political map of the world, up-to-date tendencies of the system of international relations. Therefore introduction of complex strategies of regional development in Ukraine must be based on understanding of the future of the state, its contribution to prosperity of the world community.

Contemporary global economy demands the developed sphere of services, which determines strategic potential of a state. Tourism as one of non-production industries is the source of substantial budget income, infrastructure development and employment for many countries. In addition, international tourism activities result in cross-cultural exchange and business cooperation between the countries of a region. The experience of the most famous tourist destinations proves the necessity and expedience of strategic planning for such territories with participation of businessmen, administrative bodies and local communities.

Topicality of the educational discipline "International tourism" is confirmed by the high level of the country's involvement into the world market of tourist services and the range of structural disparities that influence negatively general indicators which represent the performance of the national economy of Ukraine. The basic research fields are: theoretical substantiation of the necessity of the balanced management of international tourist flows and planning of development of the tourist industry of Ukraine both at the level of national economy and from the aspect of a region.

Educational programme aims to form the system of theoretical knowledge, competences, applied abilities and skills in order to substantiate necessary conditions and tasks of development of the tourist industry in Ukraine and Kharkiv region, to increase the efficiency of projects of local development in the tourist industry.

The subject of the discipline is the process of implementation of regional tourist policy in Ukraine on the basis of strategic programmes of development and peculiarities of functioning of world market at the present stage.

The structure of the educational discipline "International tourism" is represented in tab.1.

Table 1

Programme structure of the educational discipline

Educational discipline: master programme	Branch of knowledge; speciality; academic degree	Educational discipline features
Amount of credits according to ECTS – 3, including: thematic modules – 2, term paper , tasks for independent researches	The branch of knowledge: 1401 "Services sector"	A normative one. Academic year – 5 (1). Terms – 9 (1)
Hours in the thematic modules: Module 1 – 54, Module 2 – 54, Sum total – 108 hours	Speciality: 8.14010301 "Science of Tourism"	Lectures (theoretical training) – 18 hours. Practical (seminar) studies – 16 hours. Tutorials – 6 hours. Term paper – 36 hours. Independent training – 32 hours
Weeks of teaching of the educational discipline: 17 Hours per week: 2	Academic degree: master of tourism	Assessment: examination

1. Qualifying Requirements to Students in the Industry of Tourism

The discipline "International tourism" is a normative one in the master programme of tourist specialities at KhNUE.

The theoretical background for studying the discipline "International tourism" are educational disciplines: "Organisation of tourism", "International economic relations", "Management of competitiveness of the tourist enterprise".

The indispensable condition of successful mastering of the discipline is independent work of students with economic literature and legislation. The informational background of researches is formed by legislative and standard acts, works of leading Ukrainian and foreign scientists devoted to the issues of regional policy and management of tourist industry, materials of scientific

conferences, official data of the State service of statistics of Ukraine, leading international tourist organizations.

Having learned the science of "International tourism", a student ought **to know:**

the concept of such categories as: "a region", "regional policy", "local development";

the principles of forming macroeconomic statistical reports which contain information about the world and national tourist markets;

the goal and methods of implementation of regional policy;

the basic criteria of economic security of a region;

the forms of cooperation at a regional level;

the methods of research in regional economy;

the principles of forming tourist infrastructure of a region.

Scientific and professional **competencies** of the discipline consist in ability:

to perform the analysis of world tourist industry within the framework of macroregions and leading countries according to the basic indexes of tourism economy; to understand the system of contradictions of modern process of globalisation and due to the problems and prospects of formation of the sphere of international tourism;

to determine the position of Ukraine at the macroregional (European) market of tourist services; to classify countries – potential partners of Ukraine in foreign trade according to the structure of international and intraregional tourist flows;

to detect potential threats of economic security of Ukraine, related to structural imbalance in foreign trade, especially in services trade;

to survey national and local strategies of regional development, detect their completeness of implementation due to current changes in functioning of national economy at the level of a separate administrative-territorial unit;

to review other regulatory acts which administrate activity of tourist enterprises in Ukraine, to offer possible means of its improvement;

to find out main factors which impede forming of tourist infrastructure in Ukraine; to complement the model of co-operation of tourist industry with other industries of the national economy;

to know the basic approaches to making statistical tourist reports, to develop the ways of improvement of collection and processing of primary (hard) data;

to perform the analysis of tourist flows of a region, to determine the most perspective markets of international tourism; to detect areas subsequent development of which can result in the decline of economic security of a region; to develop the possible scenarios of the use of key advantages of tourist infrastructure;

to calculate the rank of a region among other regions of Ukraine on the basis of the main indicators of tourist activity, to find out structural imbalance and work out the ways of its overcoming;

to determine the main factors of positive and negative influence on the level of investment attractiveness of the tourist industry of a region, to determine priorities in realisation of business projects in the sphere of tourism in accordance with the state and regional conceptions of development of a region.

2. Plan of Themes of the Educational Discipline

From the beginning of studying the discipline every student ought to be acquainted with the programme of a discipline and methods of conducting studies, with the form, content and extent of every module, and also with all types of control and methods of assessment of knowledge.

The process of learning consists in consecutive and detailed working on the educational modules. The educational module due to content and interrelations is nearly the separate independent block of discipline.

The plan of themes of "International tourism" includes two modules (tab. 2).

Table 2

Structure of a test credit of the educational discipline

Theme	Total hours			
	Lectures	Practical (seminar) studies	Tutorials	Independent studies
1	2	3	4	5
Module1. Theoretically methodological background of functioning of world tourist market in the terms of globalisation				
Theme 1. Basic tendencies and contradictions of modern processes of globalisation and regionalisation	1	1	—	4

Table 2 (the ending)

1	2	3	4	5
Theme 2. International trading in tourist services	1	1	1	2
Theme 3. Theoretical principles of implementation of the local development projects	1	1	1	1
Theme 4. Concept, aim and tasks of regional policy	1	1	1	1
Theme 5. Transfrontier cooperation	1	1	–	1
Theme 6. Economic security of a region	1	1	–	2
Theme 7. Clusters as the method of competitive stability of a region	1	1	–	2
Theme 8. The main approaches to the estimation of economy concentration	1	1	–	2
Theme 9. Methods of regional researches	1	1	–	2
Term paper (analytical chapters)	–	–	–	18
Hours per module 1	9	9	3	33
Module 2. Main principles of regional management in Ukraine				
Theme 10. State and regional programmes of tourist and associated industries	2	2	1	4
Theme 11. Forming competitive environment of tourist infrastructure of a region	2	2	1	4
Theme 12. Regional information tourist centres	1	1	–	3
Theme 13. The conceptual approach to the analysis of competitiveness of tourist industry of Kharkiv region	2	1	–	3
Theme 14. Socio-economic effect and efficiency of implementation of tourism development programmes in Kharkiv region	2	1	1	3
Term paper (practical chapters)	–	–	–	18
Hours per module 2	9	7	3	35
Sum total:	18	16	6	68

3. Contents of the Educational Discipline according to Modules and Themes

Module 1. Theoretically methodological background of functioning of world tourist market in the terms of globalisation

Theme 1. Basic tendencies and contradictions of modern processes of globalisation and regionalisation

1.1. Tourist industry as a constituent part of world economy

The features of functioning of international tourist industry today. The scheme of classification of countries on the basis of their participating in tourist industry. The necessity of strategic planning of development of tourist destinations.

1.2. Contradiction of forming the sphere of international tourism

Examples of structural imbalance in a national economy. Range of contradictions between the processes of globalisation and regionalisation.

1.3. Theoretical researches of globalisation and regionalisation

Different approaches to the determination of the process of globalisation. Researches of influence of globalisation in scientific works. Economic security of a state in the world market.

1.4. Stages of development of the world tourist industry

The basic stages of development of tourism according to the traditional periodization. Forming the fifth stage. The peculiarities of tourism in the epoch of globalisation.

References: main [3; 5; 11]; ancillary [34; 39; 112]; Internet sources [121 – 123; 139; 156; 158; 159; 163].

Theme 2. International trading in tourist services

2.1. Principles of statistical accounting used by the World Travel and Tourism Council

Concept of tourism industry and tourism economy. Direct and indirect contribution to tourism industry and tourism economy. The scheme of correlation between the constituents of tourism. Calculation procedure of the indexes of tourism economy and tourism industry. Calculation of the indexes of foreign trade in tourism. Analysis of basic indexes of the world tourist industry.

2.2. Problems of comparison of macroeconomic reports devoted to the industry of international tourism

Problem of accordance of composition of macroregions. The world macroregions according to the World Travel and Tourism Council (WTTC). The world macroregions according to the World Tourism Organisation (UNWTO). Basic categories used in the analysis of statistical data which belong to the sphere of international tourism.

2.3. Progress of international tourism trends in Ukraine

Imbalance of foreign trade in Ukraine. Analysis of foreign trade in Ukraine with the methodology of WTTC. Analysis of foreign trade in Ukraine based on national economic accounting. The strategic goal of tourism development in Ukraine.

References: main [7; 16; 17]; ancillary [119]; Internet sources [148 – 150; 152].

Theme 3. Theoretical principles of implementation of the local development projects

3.1. Regional sciences: historical background, basic research tasks

Transformation of the traditional concept of globalisation at present. Polycultural system as an alternative to integration processes. Positive effects of activity of large integrated enterprises in Ukraine. Four directions of forming the closed economic system within the borders of leading countries of Western Europe. History of regional sciences: theoretical researches of J. Tunen, A. Weber, W. Izard and others. "Branch" public policy.

3.2. Basic areas of regional researches in Ukraine

Basic approaches to the definition of the concept of a region and tasks of regional sciences (M. I. Dolishniy, V. A. Popovkin, M. G. Chumachenko, M. Knogler, O. Sekarev, V. Symonenko, S. A. Romanyuk). Reasons of different interpretation of the term of "regional policy".

3.3. Theoretical principles of local development

Basic approaches to the definition of the concept of local development (R. Brol, E. J. Blakely, J. Parysek, R. Rezsóhazy, A. Myna, A. Sztando, J. Warda, W. Klosowski). Five characteristics of local development. Divergence between regional interests of the state and local priorities.

References: main [4; 14; 18]; ancillary [25; 35; 37 – 38; 48]; Internet sources [109; 111; 116; 126; 161].

Theme 4. Concept, aim and tasks of regional policy

4.1. Constituents of regional policy

Non-economic spheres of state influence on regional processes. Areas of regional policy – social, industrial, agrarian, ecological, humanitarian, scientific and technical – and their further specification (by M. I. Dolishniy). Economic fragmentariness of public regional policy. Feature of legal personality of regions as objects of state administration. Contradictions of financial autonomy of regions. Tasks of regional socio-economic policy (by V. E. Vorotin, Y. A. Zhalilo). The specificity of transformation of regional management today. Factors of successful regional development. The difference between traditional and modern models of regional policy.

4.2. Peculiarities of implementation of regional policy at the state level

Key techniques of state administration of strategic development of investment potential of a region. Peculiarities of determination of categorical concepts of regional policy. Correlation between the legal terms of "a region", "an area", "an administrative-territorial unit". Practice of stating the contents of programme acts. Needed terms for determination of a strategy. Territorial equity. Economic efficiency of regional activity. Innovative climate of Kharkiv region. Practice of creation of regional innovative centres. Cluster approach as an instrumental category of regional management. Influence of administrative bodies on the behaviour of clusters systems. Features of public informative policy of leading countries of the world. Activities for the defence of informative safety of Ukraine. The programme of forming of a regional innovative system in Kharkiv region. Principles of state private partnership. Restrictive factors of introduction of projects of local development.

References: main [4; 14; 18]; ancillary [25; 35; 37; 38; 48]; Internet sources [109; 111; 116; 126; 161].

Theme 5. Transfrontier cooperation

5.1. Transfrontier cooperation and its influence on the development of a region

Main regulations of European Charter in relation to the European regions. New paradigm of regional policy of EU. Factors of competitive advantages of a region.

5.2. Concept and categories of transfrontier cooperation

The level of connections in the process of transfrontier cooperation. Description of the boundary areas of Ukraine. Groups of participants and basic

participants of transfrontier cooperation. General goal and features of transfrontier cooperation. Strategic areas of transfrontier cooperation.

5.3. Euroregions as the type of transfrontier cooperation. Main principles of functioning of "Slobozhanshchyna" Euroregion.

Stating the concept of "euroregion". Three basic types of euroregions in European practice. Jurisdictions of euroregions. Euroregions on the territory of Ukraine. Association of European Boundary Regions (AEBR). Boundary cooperation in Kharkiv region. The spatial structure of "Slobozhanshchyna" Euroregion.

References: main [1;13]; ancillary [28; 45]; Internet sources [151; 153; 160; 164].

Theme 6. Economic security of a region

6.1. Procedure of analysis of economic security of a region

Risk conception in the strategy of economic security. Principles of risk management. Calculation and use of maximum values of economic security indexes. Objects of economy and infrastructure due to the degree of economic significance.

6.2. Classification of threats of economic security

Determination of economic threats. Demographic security. Ecological security. Food security. Military security. Resource security. Freshwater security. Power security. Price security. Monetary security. Political security. Social security. Criminal security. Medical security. Informative security. Scientifically intellectual security. Economic security of a region. Basic territorial (regional) interests. Terms of acceptable level of the economic security of a region. Concept of threat of the economic security of a region.

6.3. Forecasting in management of the economic security of a region

Results of Forecasting in management of the economic security of a region. The levels of prognostications of regional development. The subject of prognosis researches. Types of economic analysis. Managed economic prognostication. Pre-conditions of support of prospects of socio-economic development of territorial units. Three levels of the system of prognosis development and their constituents. Tasks of regional prognoses. Three levels of users of results of prognosis researches. Tasks of prognosis researches of regional development.

References: main [14; 15]; ancillary [36].

Theme 7. Clusters as the method of competitive stability of a region

7.1. Concepts of clusters and their role in regional cooperation

First researches of integrated associations (A. Marshall, M. Porter). Competitiveness of a region as of the subject of market economy. Definition of a cluster. Concept of the centre of a cluster. Advantages of a cluster: economy of scale, economy of scope. Process of creation of a cluster.

7.2. Types of clusters. Basic descriptions of clusters

Three basic types of clusters. Classification of clusters according to the degree of their development. Types of clusters due to the Conception of cluster policy of Russian Federation. Seven basic characteristics of a cluster.

7.3. Innovative activity as the element of clustering

Concept of the cluster of innovative activity. Forms of stimulation of small innovative enterprises. Legislative background of cluster forming in Ukraine. Types of clusters due to the Conception of forming clusters in Ukraine. Activity of national innovative clusters.

7.4. Procedure of the analysis of competitiveness of regional clusters

Factors of assessment of market environment in the industry. The aim of the analysis of competition environment in the industry. Competition stability of the enterprises of a region. Coefficients of localisation, production per capita, specialisation of a region on the industry. High-quality analysis of terms of competition stability. Institutional organisation of a cluster. Criteria of estimation of strategic potential of a cluster. Eight types of clusters and the level of their strategic importance for a region.

7.5. Tourist clusters

Conception of a tourist cluster. Factors of influence on the productivity and progress of economic environment of recreational region. The tourist cluster within "Slobozhanshchyna" Euroregion.

References: main [21]; ancillary [21; 118]; Internet sources [125; 130; 133; 134; 140; 141; 154; 157].

Theme 8. The main approaches to the estimation of economy concentration

8.1. Influence of economy concentration on the activity of national economies

Concentration of world economy. Concentration of a national economy. The example of comparison of receipts to the budgets of multinational tourist corporations.

8.2. Methods of estimation of economy concentration.

Indexes of economy concentration: relative (partial, indexes of Herfindahl – Hirschman, Rosenbluth, Lerner, Gini) and absolute (the size of the biggest corporation, the average size of 10 (20) first corporations). Graphic representation of the level of concentration of economy.

References: main [11]; ancillary [117]; Internet sources [147; 151].

Theme 9. Methods of regional researches

9.1. Basic methods of researches of a regional economy

Three stages of modelling process. Types of finite factor systems. Research methods: program – aim, balance, normative, sociological researches, economic and mathematical modelling.

Structure of a national economy. Structure of an industry. Factors of structure forming of large industries.

9.2. Intersectoral balance

Concept of a "clean" (technological) industry. Principal chart of the intersectoral balance.

References: main [2]; ancillary [108].

Module 2. Main principles of regional management in Ukraine

Theme 10. State and regional programmes of tourist and associated industries

10.1. Tasks of regional management, based on the demands of tourist industry in Ukraine

Advantages of regional planning. Basic disadvantages of a particular branch strategies. Dependence factors of the level of administrative decisions. Problems of account of recreational resources.

10.2. The use of cadastres in the process of planning of tourist activity

State cadastres of natural resources: definitions, kinds. Regional cadastres of natural resources. Content of cadastre documentation. Constituents of the state land cadastre. Peculiarities of planning of development in recreational territories.

10.3. Tourist infrastructure. Influence of tourist activity on national economy

The scheme of tourist infrastructure according to the levels of activity. Prospects of creation of joint ventures in tourist industry and attracting foreign investments. Economic effect of tourist activity.

10.4. State and regional strategies of development. Intersectoral cooperation.

Classification of projects of strategic development. National and infrastructural level of project implementation. Programs of the state level. Instrument of public economic policy. Programmes of certain industries. Programmes of regional policy.

10.5. Government control of regional policy

Types of regional structures. The aim of stimulation of regional development. Regional development agreement. Groups of the depressed areas. Procedure of determination of depressed areas. Method of estimation of inter-regional and intraregional differentiation.

Negative factors of complex development of tourist and sanatorium-resort industry. Priority branches of regional development by the areas of Ukraine. The aim of creation and sphere of activity of the Regional Development and Local Government Council, Council of Regions.

References: main [4; 14; 17]; ancillary [29; 23; 24; 26; 33; 42; 52 – 54; 65 – 74; 80; 82; 84; 87; 93; 94; 96 – 105; 107; 113; 118; 119]; Internet sources [125; 128; 129; 135; 142; 147].

Theme 11. Forming competitive environment of tourist infrastructure of a region

11.1. Tourist potential of a territory

Tasks of regional management of tourist destinations. Factors of elemental forming of tourist flows. Factors of forming of tourist flows in regional management. Technical and economic tourist potential of a territory. Factors of providing of tourist potential of a territory.

11.2. Management of development of tourist industry of a region

Conception of "four A" of a tourist direction. Signs of a tourist region. Classification of tourist regions. Factors of development of tourist regions. Models of cooperation of a tourist industry with other industries of national economies. Role of tourism in the redistribution of resources of the "second-

ary" sector of economy. The stages of research of development priorities of certain types of tourism in a region.

References: main [1; 6]; ancillary [22; 110; 115]; Internet sources [149].

Theme 12. Regional information tourist centres

12.1. Functions of information tourist centres

Indexes of competitiveness of the tourist industry of Ukraine according to the TTCl index and their influence on forming international image of the state. Inequality of development of tourist and concomitant infrastructure in different regions of Ukraine. Theoretical researches of ITC (information tourist centres). The main goal of cultural information centres within the framework of foreign diplomatic bodies of Ukraine. The project of typical regulations of a tourist information centre.

12.2. Conception of creation of information tourist centre in Kharkiv region.

Pre-conditions of creation of ITC in Kharkiv region. Functions and tasks of ITC. Organisational structure and directions of data flows at ITC. Analytical blocks in the organisational structure of ITC.

References: main [9;12]; ancillary [92; 95; 106]; Internet sources [127; 129; 132; 143; 145].

Theme 13. The conceptual approach to the analysis of competitiveness of tourist industry of Kharkiv region

13.1. Regional programs of tourism development in Kharkiv region

Peculiarities of interbudgetary transfers. Economic potential of Kharkiv region. Priorities in the field of culture and tourism. Programs of regional development, which are implemented in Kharkiv region. Priority types of tourism in Kharkiv.

13.2. Principles of development of regional tourist projects

Characteristics of geographical position of Kharkiv region. Advantages and disadvantages of rating systems. The use of cartographic methods in the researches of tourist sphere. Tasks of regional researches.

13.3. Algorithm of tactical planning of development of tourist industry

The stages of the tactical planning of development of tourism in a region. Choice of types of recreation according to the features of a region.

References: main [8; 14]; ancillary [41].

Theme 14. Socio-economic effect and efficiency of implementation of tourism development programmes in Kharkiv region

14.1. Basic indicators of tourist industry in Kharkiv region

The approaches to the estimation of efficiency of functioning of national economy industries. Statistical indicators of tourist activity in Kharkiv region. Structure of international tourist flows. The rank of Kharkiv region according to the indexes of statistical accounting (by the form of TOUR-1).

14.2. Estimation of local tourist potential

Basic contradictions of the results of tourist industry activity of a region. Fields of development of local tourist markets within the borders of Kharkiv region. Efficiency of activity of tourist enterprises network. Ways of cooperation of enterprises and local administrations. Conditions of progress of a tourist destination. Levels of influence of tourist activity on a national economy. Researches in the sphere of intersectoral relations.

14.3. Increasing the efficiency of participants of a tourist market

The aim of creation and components of the integrated geographic information system. System requirement to participants and users. The concept of the regional investment map. Distributing of powers between the users of investment maps. The goal of a regional GIS. Organisational structure of a travel operator of income tourism.

References: main [2; 8; 9; 14]; ancillary [31; 44; 70; 119].

4. Plans of lectures

Module1. Theoretically methodological background of functioning of world tourist market in the terms of globalisation

Theme 1. Basic tendencies and contradictions of modern processes of globalisation and regionalisation

- 1.1. Tourist industry as a constituent part of world economy.
- 1.2. Contradiction of forming the sphere of international tourism.
- 1.3. Theoretical researches of globalisation and regionalisation.
- 1.4. Stages of development of the world tourist industry.

References: main [3; 5; 11]; ancillary [34; 39; 112]; Internet sources [121 – 123; 139; 156; 158; 159; 163].

Theme 2. International trading in tourist services

2.1. Principles of statistical accounting used by the World Travel and Tourism Council.

2.2. Problems of comparison of macroeconomic reports devoted to the industry of international tourism.

2.3. Progress of international tourism trends in Ukraine.

References: main [7; 16; 17]; ancillary [119]; Internet sources [148 – 150; 152].

Theme 3. Theoretical principles of implementation of the local development projects

3.1. Regional sciences: historical background, basic research tasks.

3.2. Basic areas of regional researches in Ukraine.

3.3. Theoretical principles of local development.

References: main [4; 14; 18]; ancillary [25; 35; 37 – 38; 48]; Internet sources [109; 111; 116; 126; 161].

Theme 4. Concept, aim and tasks of regional policy

4.1. Constituents of regional policy.

4.2. Peculiarities of implementation of regional policy at the state level.

References: main [4; 14; 18]; ancillary [25; 35; 37; 38; 48]; Internet sources [109; 111; 116; 126; 161].

Theme 5. Transfrontier cooperation

5.1. Transfrontier cooperation and its influence on the development of a region.

5.2. Concept and categories of transfrontier cooperation.

5.3. Euroregions as the type of transfrontier cooperation. Main principles of functioning of "Slobozhanshchyna" Euroregion.

References: main [1;13]; ancillary [28; 45]; Internet sources [151; 153; 160; 164].

Theme 6. Economic security of a region

6.1. Procedure of analysis of economic security of a region.

6.2. Classification of threats of economic security.

6.3. Forecasting in management of the economic security of a region.

References: main [14; 15]; ancillary [36].

Theme 7. Clusters as the method of competitive stability of a region

7.1. Concepts of clusters and their role in regional cooperation.

7.2. Types of clusters. Basic descriptions of clusters.

7.3. Innovative activity as the element of clustering.

7.4. Procedure of the analysis of competitiveness of regional clusters.

7.5. Tourist clusters.

References: main [21]; ancillary [21; 118]; Internet sources [125; 130; 133; 134; 140; 141; 154; 157].

Theme 8. The main approaches to the estimation of economy concentration

8.1. Influence of concentration of economy on the activity of national economies.

8.2. Methods of estimation of concentration of economy.

References: main [11]; ancillary [117]; Internet sources [147; 151].

Theme 9. Methods of regional researches

9.1. Basic methods of researches of a regional economy.

9.2. Intersectoral balance.

References: main [2]; ancillary [108].

Module 2. Main principles of regional management in Ukraine

Theme 10. State and regional programmes of tourist and associated industries

10.1. Tasks of regional management, based on the demands of tourist industry in Ukraine.

10.2. The use of cadastres in the process of planning tourist activity.

10.3. Tourist infrastructure. Influence of tourist activity on national economy.

10.4. State and regional strategies of development. Intersectoral cooperation.

10.5. Government control of regional policy.

References: main [4; 14; 17]; ancillary [29; 23; 24; 26; 33; 42; 52 – 54; 65 – 74; 80; 82; 84; 87; 93; 94; 96 – 105; 107; 113; 118; 119]; Internet sources [125; 128; 129; 135; 142; 147].

Theme 11. Forming competitive environment of tourist infrastructure of a region

11.1. Tourist potential of a territory.

11.2. Management of development of tourist industry of a region.

References: main [1; 6]; ancillary [22; 110; 115]; Internet sources [149].

Theme 12. Regional information tourist centres

12.1. Functions of information tourist centres.

12.2. Conception of creation of information tourist centre in Kharkiv region.

References: main [9;12]; ancillary [92; 95; 106]; Internet sources [127; 129; 132; 143; 145].

Theme 13. The conceptual approach to the analysis of competitiveness of tourist industry of Kharkiv region

13.1. Regional programs of tourism development in Kharkiv region.

13.2. Principles of development of regional tourist projects.

13.3. Algorithm of tactical planning of development of tourist industry.

References: main [8; 14]; ancillary [41].

Theme 14. Socio-economic effect and efficiency of implementation of tourism development programmes in Kharkiv region

14.1. Basic indicators of tourist industry in Kharkiv region.

14.2. Estimation of local tourist potential.

14.3. Increasing the efficiency of participants of a tourist market.

References: main [2; 8; 9; 14]; ancillary [31; 44; 70; 119].

5. Plan of Seminars

Seminar study is the form of a lesson, at which a teacher organises a discussion on previously chosen topics. Seminar studies are conducted in auditoria or in study rooms with one academic group.

A teacher estimates students' reports, activity in discussions, abilities to form and assert their positions and so on during every seminar. Final assessments for every seminar are put in the register. Seminar marks are taken into account when putting current module mark down (practical module control of this educational discipline).

The themes of seminars are represented in tab. 3

Table 3

List of seminar themes

Theme	Questions	Hours	Bibliography
1	2	3	4
Module 1. Theoretically methodological background of functioning of world tourist market in the terms of globalisation			
Theme 1. Basic tendencies and contradictions of modern processes of globalisation and regionalisation	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interrelation between the processes of globalization and regionalisation. 2. Modern tendencies of forming world economic zone. 3. Peculiarities of world tourist industry functioning in the epoch of globalisation- al challenges. 4. International tourism as an independent constituent of global market 	1	Main [3; 5; 11]; ancillary [34; 39; 112]; Internet sources [121 – 123; 139; 156; 158; 159; 163]
Theme 3. Theoretical principles of implementation of the local development projects	<ol style="list-style-type: none"> 1. History of regional sciences. 2. Basic categories of regional sciences. 3. Aim and tasks of regional management. 4. Main approaches to the determination of local development 	1	Main [4; 14; 18]; ancillary [25; 35; 37 – 38; 48]; Internet sources [109; 111; 116; 126; 161]
Theme 4. Concept, aim and tasks of regional policy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Structural components of a public regional policy. 2. Regions as objects of state administration. 3. Interrelation between a regional socio-economic policy and spheres of activity of the tourist industry of a region. 4. Participating of local authorities in regional management 	1	Main [4; 14; 18]; ancillary [25; 35; 37; 38; 48]; Internet sources [109; 111; 116; 126; 161]
Theme 5. Trans-frontier cooperation	<ol style="list-style-type: none"> 1. Experience of functioning of the leading euroregions (on concrete examples). 2. Transfrontier cooperation in Ukraine. 3. Transfrontier cooperation in Kharkiv region 	1	Main [1;13]; ancillary [28; 45]; Internet sources [151; 153; 160; 164]
Theme 7. Clusters as the method of competitive stability of a region	<ol style="list-style-type: none"> 1. Basic types of clusters. 2. The government programmes of clusters creation in Ukraine. 3. The basic requirements to a tourist cluster. 	1	Main [21]; ancillary [21; 118]; Internet sources [125; 130; 133;

Table 3 (the ending)

1	2	3	4
	4. Contradictions of functioning of regional clusters		134; 140; 141; 154; 157]
Module 2. Main principles of regional management in Ukraine			
Theme 11. Forming competitive environment of tourist infrastructure of a region	1. Methods of estimation of the tourist potential of a region. 2. Factors of forming of tourist flows. 3. Tourist (recreational) potential of a territory. 4. Concept of the "four A-s" of a tourist destination. 5. Role of tourism in the redistribution of resources of the "secondary" sector of economy	2	Main [1; 6]; ancillary [22; 110; 115]; Internet sources [149]
Theme 12. Regional information tourist centres	1. Purpose of creation and functions of ITCs (international tourist centres). 2. Examples of activity of ITCs in leading tourist destinations. 3. Problems of support of the activity of ITCs. 4. Requirements to the content of ITCs	1	Main [9;12]; ancillary [92; 95; 106]; Internet sources [127; 129; 132; 143; 145]

6. Plan of Practical Studies

Practical study is the form of a lesson, at which a teacher organises the detailed consideration of certain theoretical positions of the educational discipline and forms ability and skills by individual tasks in order students should be able to have practical application of them.

A practical study is carried out with the help of preliminary prepared methodical material – tests for theoretical mastering assessment, set of practical problems with various levels of sophistication. A practical lesson includes the preliminary control of students' learning, abilities and skills, raising a general point to argue by a teacher and the discussion with the participation of students, solving and estimation control problems.

Practical studies marks of this educational discipline are taken into account when putting current module mark down.

The themes of practical studies are represented in tab. 4.

Table 4

List of practical studies themes

Theme	Questions	Hours	Bibliography
1	2	3	4
Module 1. Theoretically methodological background of functioning of world tourist market in the terms of globalisation			
Theme 2. International trading in tourist services	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sources of international statistical reports in the area of tourism. 2. Principles of composing reports of leading international tourist organisations. 3. System of indices of tourist economy and tourist industry. 4. Modern tendencies and forecasts of development of international tourism by the world regions. 5. Indicators of foreign trade in tourist services of Ukraine in accordance with the system of national accounting and reports of the WTTC 	1	Main [7; 16; 17]; ancillary [119]; Internet sources [148 – 150; 152]
Theme 6. Economic security of a region	<ol style="list-style-type: none"> 1. Types of economic security and basic criteria of its estimation. 2. Possible threats to economic security of regions of Ukraine, related to the implementation of tourist projects. 3. Positive and negative factors of development of local tourist infrastructure. 4. Examples of leading countries of the world having overcome the threats of development of a tourist sphere 	1	Main [14; 15]; ancillary [36]
Theme 8. The main approaches to the estimation of economy concentration	<ol style="list-style-type: none"> 1. Order of calculation of relative indexes of concentration. 2. Order of calculation of absolute indexes of concentration. 3. Methods of improvement of the state system of statistical accounting in accordance with the requirements of a tourist sphere. 4. Antimonopoly regulation of the tourist market of Ukraine 	1	Main [11]; ancillary [117]; Internet sources [147; 151]

Table 3 (continued)

1	2	3	4
Theme 9. Methods of regional researches	1. Areas of use of basic methods of economic researches. Requirements to the problem statement during the research process in relation to regional and local aspects. 2. Fields of use of the results of calculations of interregional and intersectoral balances at different levels of management of economic development. 3. Principles of composing of the intersectoral balance. 4. Problems of practical calculation of the data of a "technological" tourist industry	1	Main [2]; ancillary [108]
Module 2. Main principles of regional management in Ukraine			
Theme 10. State and regional programmes of tourist and associated industries	1. Basic groups of government and regional programmes of development. 2. Specialised programmes of tourist industry development of Ukraine and its regions. 3. Programmes of development of Kharkiv and Kharkiv region. 4. A synergetic effect from collateral realization of programs of different industries. 5. Advantages and disadvantages of the existing system of implementation of strategic programmes in Ukraine	2	Main [4; 14; 17]; ancillary [29; 23; 24; 26; 33; 42; 52 – 54; 65 – 74; 80; 82; 84; 87; 93; 94; 96 – 105; 107; 113; 118; 119]; Internet sources [125; 128; 129; 135; 142; 147]
Theme 13. The conceptual approach to the analysis of competitiveness of tourist industry of Kharkiv region	1. Regional programmes of development of tourism in Kharkiv and Kharkiv region. 2. Working out the projects of tourist infrastructure development of a region (by variants). 3. Perspective local centres of realization of tourist activity in Kharkiv region. 4. Influence of activity of tourist enterprises of a region on the basic indicators of economic security	1	Main [8; 14]; ancillary [41]

Table 3 (the ending)

1	2	3	4
Theme 14. Socio-economic effect and efficiency of implementation of tourism development programmes in Kharkiv region	1. Influence of activity of tourist enterprises of region on basic socio-economic indicators. 2. Analysis of the market of geoinformation technologies in Ukraine. 3. Conception of creation of the investment map of Kharkiv region on the basis of GIS technologies. 4. Analysis of basic indicators of the tourist industry of Kharkiv region	1	Main [2; 8; 9; 14]; ancillary [31; 44; 70; 119]

7. Term Paper

A term paper is performed independently by a student according to a teacher's advice during the study of a discipline in accordance with the schedule of the educational process.

A term paper is performed in order that students should fix, deepen and generalise knowledge, got during the studies; acquire and use practical skills when solving the problems of enterprise development by forming a set of strategies and selecting measures aimed at its realisation.

A term paper assumes the next elements of scientific research: practical value; complex system approach to the implementation of the tasks set; theoretical use of advanced concepts and methodology and scientific developments; student's own scientific work.

Practical value of a term paper lies in the basis of practical usability of its results. The project can be regarded as **practicable** if it is performed in accordance with the present problems of any tourist actor concerning its needs to receive a country's realistic data gathered over the row of years, and the results of which fully or partly can be applied in the strategy of a country or some regional plan of development.

Complex system approach to the topic development means that a subject matter is examined from different points of view, such as: postulates of theoretical base and practical experience, conditions of its realisation in actual practice, analysis, substantiation of ways of improvement, etc. – in close correlation and unique logic of setting the problem out.

Application of modern methodology means that a student should collect information about the newest achievements in a technique and research technologies, use various methods of forming and realisation of a set of strategies due to regional potential, approaches and criteria of determination and substantiation of choice of alternative strategies taking into consideration dynamic environment when analysing the strategic positions of tourist enterprises of a region and proving the ways of improvement of separate aspects of the object of researches.

When accomplishing a term paper, a student should show his creative mind and abilities to research work, learn to solve theoretical and practical problems as well as theoretical knowledge and professional practical skills.

The topics of the term paper of the discipline "International Tourism" could be chosen from the list below or formulated by a student in the order of individual consulting.

7.1. Topics for the Term Paper

1. Theoretical approach to the determination of concepts of a region and regional development.
2. Modern state of development of the world tourist market in the system of contradictions between the processes of regionalisation and globalisation.
3. Tourist regions of the world and their basic descriptions.
4. Tourist regions of Ukraine and their basic descriptions.
5. Tourist region of Eastern Ukraine and its basic descriptions.
6. Branch structure of regional economy. Essence and influence of structural disparities.
7. Participating of Ukraine in transfrontier cooperation.
8. A role of tourist industry in functioning of the leading euroregions.
9. Basic approaches to forming local budgets and corresponding ways of financing of tourist industry of a region.
10. Concept and content of the programs of regional development.
11. Analysis of main macroeconomic indicators of tourist industry of a region.
12. Basic approaches and principles of creating tourist routes (objects) within the borders of a region.

13. Tourist infrastructure of a region: essence and principles of development.
14. Methodologies of estimation of a region tourist potential.
15. Problems of management of tourist regions at a state level.
16. Competitiveness of a tourist destination.
17. Peculiarities of functioning of the clusters of tourist industry.
18. Economic security of the state as one of the criteria of efficiency of introduction of regional programmes of tourist infrastructure development.
19. Tourist potential of a territory.
20. Geographic information systems of support of regional development.
21. Methods of regional economy research. System of regional and intersectoral balances.
22. Theoretical approach to the determination of concepts of local development.
23. Prospects of creation of the investment map of a tourist region.
24. Experience of leading countries of the world in management of local tourist regions.
25. Informative support of regional development.

8. Independent work of students

Students' independent work with domestic and foreign special economic literature, standard acts on questions of governmental regulations of the national tourist industry is necessary for successful learning. Independent work is the basic way of mastering educational material during the time, free from compulsory lessons. Basic types of independent work, which are offered to the students, are the following:

1. In-depth study of lecture material.
2. Work with reference sources and additional literature.
3. Study of basic terms and concepts referred to the tourist industry.
4. Training for seminar and practical studies, discussions, work in small groups.
5. Final check out of the personal knowledge with the help of the questions for independent in-depth study and self-control by every student.
6. Performing the term paper.

Questions for independent in-depth study

Module 1. Theoretically methodological background of functioning of world tourist market in the terms of globalisation

Theme 1. Basic tendencies and contradictions of modern processes of globalisation and regionalisation

1.1. Influence of traditional cultures on forming regional markets as counteraction to the challenges of globalisation.

1.2. Research of globalisation and regionalisation processes by Ukrainian scientific schools.

1.3. Pre-conditions of origin of new constituents and organizational forms of tourist activity in the 21st century.

References: main [3; 5; 11]; ancillary [34; 39; 112]; Internet sources [121 – 123; 139; 156; 158; 159; 163].

Theme 2. International trading in tourist services

2.1. Prospects of development of world tourist industry in the 21st century.

2.2. Foreign trade in tourist commodities and services (by countries and world regions).

2.3. Presentation of tourism sphere in the system of national accounts of Ukraine.

References: main [7; 16; 17]; ancillary [119]; Internet sources [148 – 150; 152].

Theme 3. Theoretical principles of implementation of the local development projects

3.1. Alternative character of development of world economic system.

3.2. Multicultural local communities: determination, influence on global economy.

3.3. General and distinctive features of the categories of regional and local development.

3.4. Ways to overcome divergences between regional interests of a state and local interests.

References: main [4; 14; 18]; ancillary [25; 35; 37 – 38; 48]; Internet sources [109; 111; 116; 126; 161].

Theme 4. Concept, aim and tasks of regional policy

4.1. Description of basic components by the branches of regional policy (in accordance with the theory of Dolishniy M. I.).

4.2. Fiscal regional policy.

4.3. Specificity of transformation of regional management at the present stage.

4.4. Management of strategic development of investment potential of a region.

4.5. Practice of creation of regional innovative centres.

References: main [4; 14; 18]; ancillary [25; 35; 37; 38; 48]; Internet sources [109; 111; 116; 126; 161].

Theme 5. Transfrontier cooperation

5.1. Experience of the leading euroregions (similar establishments) of the world.

5.2. History of origin and pre-condition of creation of the euroregions.

5.3. Main projects and current activity of "Slobozhanshchyna" Euro-region.

5.4. Description of the euroregions created on the territory of Ukraine.

References: main [1;13]; ancillary [28; 45]; Internet sources [151; 153; 160; 164].

Theme 6. Economic security of a region

6.1. Determination and use of marginal indexes of regional development.

6.2. Basic threats of activity of the tourist industry of Ukraine.

6.3. Ways to decline the threats to economic security (by the types of threats).

6.4. Crisis management of a region. Estimation of current state and forecasting of the activity of a region.

References: main [14; 15]; ancillary [36].

Theme 7. Clusters as the method of competitive stability of a region

7.1. Experience of functioning of leading clusters (by countries).

7.2. Comparative analysis of classifications of clusters (as a variant, on the basis of state strategies).

7.3. Optimal structure of a tourist cluster.

7.4. Integration of tourist clusters with clusters of other specializations.

7.5. Leading clusters in Ukraine.

References: main [21]; ancillary [21; 118]; Internet sources [125; 130; 133; 134; 140; 141; 154; 157].

Theme 8. The main approaches to the estimation of economy concentration

8.1. Industries of world economy with the highest degree of concentration, efficiency of their activity in comparison with the least concentrated industries.

8.2. Transnational and multinational tourist corporations.

8.3. Techniques of calculation of economy concentration indexes.

References: main [11]; ancillary [117]; Internet sources [147; 151].

Theme 9. Methods of regional researches

9.1. Basic research methods of regional economy .

9.2. Intersectoral balance.

References: main [2]; ancillary [108].

Module 2. Main principles of regional management in Ukraine

Theme 10. State and regional programmes of tourist and associated industries

10.1. State and regional programs of tourism development in Ukraine.

10.2. Comparative analysis of strategic programmes of tourist industry of leading countries of the world.

10.3. Areas of intersectoral cooperation within the framework of tourist sphere.

10.4. Principles of composition and registration of state and regional cadastres.

10.5. Prospects of creation of the integrated centralised system of registration of recreational resources.

10.6. Prior spheres of regional policy (by the regions of Ukraine).

10.7. Activity of co-ordinating establishments in the sphere of regional policy.

References: main [4; 14; 17]; ancillary [29; 23; 24; 26; 33; 42; 52 – 54; 65 – 74; 80; 82; 84; 87; 93; 94; 96 – 105; 107; 113; 118; 119]; Internet sources [125; 128; 129; 135; 142; 147].

Theme 11. Forming competitive environment of tourist infrastructure of a region

11.1. Methods of estimation of tourist potential of a territory.

11.2. Classification of tourist regions.

11.3. Role of tourist activity in the process of releasing of surplus funds from the secondary sector of economy.

11.4. Procedure of determination of priorities of development of separate types of tourism in a region.

References: main [1; 6]; ancillary [22; 110; 115]; Internet sources [149].

Theme 12. Regional information tourist centres

12.1. Examples of activity of informative tourist centres of leading countries.

12.2. Examples of activity of informative tourist centres in Ukraine.

12.3. Process of database management at an informative tourist centre.

References: main [9;12]; ancillary [92; 95; 106]; Internet sources [127; 129; 132; 143; 145].

Theme 13. The conceptual approach to the analysis of competitiveness of tourist industry of Kharkiv region

13.1. Regional programmes of tourism development in Kharkiv region.

13.2. Principles of development of regional tourist projects.

References: main [8; 14]; ancillary [41].

Theme 14. Socio-economic effect and efficiency of implementation of tourism development programmes in Kharkiv region

14.1. Analysis of statistical indicators of tourist industry in Kharkiv region.

14.2. Methods of estimation of local tourist potential.

14.3. The use of geographic information systems (GIS) in regional management.

References: main [2; 8; 9; 14]; ancillary [31; 44; 70; 119].

9. Questions for Self-Control

Module 1. Theoretically methodological background of functioning of world tourist market in the terms of globalisation

Theme 1. Basic tendencies and contradictions of modern processes of globalisation and regionalisation

1. Essence of globalisation of socio-economic processes.
2. Regionally-oriented type of organization of economic activity on the example of tourist industry.
3. Basic description of the process of regionalisation and its specific features.
4. Classification of countries by the level of regulation of tourist industry.
5. Influence of the processes of globalisation and regionalisation on world tourist industry.
6. Aim and basic branches of theoretical researches of the processes of globalisation and regionalisation.
7. Stages of formation of world tourist industry: traditional approach.
8. Preconditions of origin of the fifth stage of tourism development.
9. Peculiarities of tourism in the epoch of globalisation.
10. Tourism as an indicator of society development.

References: main [3; 5; 11]; ancillary [34; 39; 112]; Internet sources [121 – 123; 139; 156; 158; 159; 163].

Theme 2. International trading in tourist services

1. Objective reasons of difficulties in the process of comparing of macroeconomic data given by different countries.
2. Principles of composition of reports used by the World Travel and Tourism Council (WTTC).
3. Categories "tourist industry", "tourist economy" according to the methodology of the World Travel and Tourism Council (WTTC).
4. Structural scheme of a tourist sphere according to the WTTC.
5. Components of tourist economy, chart of correlations (according to the WTTC).
6. Order of calculation of additional indexes on the basis of data presented in the reports of the World Travel and Tourism Council (WTTC).

7. Trends of development of international tourism from 1988 to the present time. Principles of delimitation of time series.

8. Indexes of international trading in tourist services and commodities. Categories "tourist services", "tourist commodities" according to the WTTC.

9. World macroregions according to the WTTC, UNWTO. Problems of comparison of statistical data.

10. Presentation of the industry of international tourism in the balance of payments of Ukraine.

References: main [7; 16; 17]; ancillary [119]; Internet sources [148 – 150; 152].

Theme 3. Theoretical principles of implementation of the local development projects

1. Unique paradigm of modern international relations.

2. Phenomenon of the evolution of global economic triad ("global triad").

3. Concept of multicultural local communities.

4. Reasons of activation of forming processes of the closed economic system within the borders of leading western countries.

5. History of origin of regional sciences.

6. Basic branches of regional researches in Ukraine. Definition of regional policy.

7. Main approaches to the definition of the concept of local development.

8. Specific features of local development.

References: main [4; 14; 18]; ancillary [25; 35; 37 – 38; 48]; Internet sources [109; 111; 116; 126; 161].

Theme 4. Concept, aim and tasks of regional policy

1. Structural model of public regional policy.

2. Pre-conditions of contradictions between state and regional interests.

3. Features of the model of budgetary relations in Ukraine.

4. Tasks of regional socio-economic policy.

5. Factors of successful regional development.

6. Traditional and modern models of regional policy.

7. Key mechanisms of state administration of strategic development of the investment potential of a region.

8. Territorial equity: definitions, main principles.

9. Economic efficiency of regional development.
10. Regional investment policy.
11. Regional innovative centres.
12. Peculiarities of influence of public authorities on the activity of regional cluster systems.
13. Peculiarities of public informative policy on the example of leading countries of the world.
14. Doctrine of informative safety of Ukraine.
15. Factors of restraint of effective implementation of the projects of local development at a regional level in Ukraine.

References: main [4; 14; 18]; ancillary [25; 35; 37; 38; 48]; Internet sources [109; 111; 116; 126; 161].

Theme 5. Transfrontier cooperation

1. Concept of the new paradigm of regional policy in the EU countries, that resulted in creation of euroregions.
2. Groups of factors of competitive advantages of a region.
3. Levels of connections in the process of transfrontier cooperation.
4. Groups of participants of transfrontier cooperation.
5. Types of informative co-operation between the participants of transfrontier cooperation.
6. Features of transfrontier cooperation.
7. Strategic areas of transfrontier cooperation.
8. European practice of classification of euroregions.
9. Main principles of functioning, spatial structure of "Slobozhanshchyna" Euroregion.
10. Euroregions having been created on the territory of Ukraine.

References: main [1;13]; ancillary [28; 45]; Internet sources [151; 153; 160; 164].

Theme 6. Economic security of a region

1. Concept of risk in the strategy of economic security of a region.
2. System of marginal levels of decline of economic security.
3. Classification of the objects of economy and infrastructure, enterprises by the level of economic significance.
4. Basic groups of objects for the indicative analysis of economic security of a region.

5. Classification of threats of economic security.
6. Economic security of a region as a subsystem of national economy.
7. Economic security of a region as an independent economic system.
8. Basic territorial (regional) interests.
9. Terms of maintenance of high economic strength of regional security.
10. The role of forecasting in the process of management of regional economic security.

References: main [14; 15]; ancillary [36].

Theme 7. Clusters as the method of competitive stability of a region

1. Concept of competitiveness of a region. Competitive stability of a region and basic stages of its analysis.
2. Quantitative analysis of competitive stability; description of main coefficients.
3. Quality analysis of competitive stability; description of basic terms.
4. Concept of a cluster and its basic characteristics.
5. Types of clusters by the competitiveness of participants.
6. Types of clusters by strategic potential.
7. Types of clusters by a branch (activity).
8. Forms of stimulation of small innovative enterprises.
9. Forming legislative basis of creation of clusters in Ukraine.
10. Basic tasks of creation of tourist clusters in Ukraine.
11. History of origin of clusters as independent organisationally-institutional establishments.
12. Description of clusters functioning on the territory of Ukraine.

References: main [21]; ancillary [21; 118]; Internet sources [125; 130; 133; 134; 140; 141; 154; 157].

Theme 8. The main approaches to the estimation of economy concentration

1. Definition of the concentration of world and national economy.
2. Classification of approaches to the estimation of the concentration of economy.
3. Basic relative indexes of concentration.
4. Basic absolute indexes of concentration.
5. Graphic presentation of the level of concentration.

References: main [11]; ancillary [117]; Internet sources [147; 151].

Theme 9. Methods of regional researches

1. Determination of a model. Stages of simulation process.
2. Types of finite factor systems.
3. Purpose-oriented method.
4. Balance method.
5. Normative method.
6. Methods of sociological researches.
7. Methods of mathematical modelling.
8. Interregional models of national economy.
9. Method of "input-output" (intersectoral balance).
10. Structure of integrated economic complex of a country.
11. Structure of the industry of national economy.
12. Factors of forming of structure of a separate industry of a country.
13. Concept of "clean" ("technological") industry.
12. Definition of intersectoral balance, aim of its calculation.
13. Fundamental scheme of intersectoral balance.

References: main [2]; ancillary [108].

Module 2. Main principles of regional management in Ukraine

Theme 10. State and regional programmes of tourist and associated industries

1. Peculiarities of implementation of regional programmes in tourist industry.
2. State cadastres of Ukraine.
3. Regional cadastres of natural resources.
4. Components of the state land cadastre.
5. The use of cadastres in planning of development of recreational territories.
6. Tourist infrastructure. Scheme of interrelations between the components of tourist infrastructure at different levels.
7. Economic effect of tourist activity.
8. Classification of projects of strategic development.
9. Substantiation of the concept of development of the national economy and its separate industries in the main policy documents of Ukraine.
10. Substantiation of the concept of development of tourist industry in the main policy documents of Ukraine.

14. Programmes of regional policy.
 15. Concept of "a region", basic approaches to its definition.
 16. The basic approaches to the classification of regions.
 17. The regional development agreement – typical structure, order of negotiation.
 18. Classification of depressed territories according to current legislation of Ukraine.
 19. Methodology of estimation of interregional and intraregional differentiation.
 20. Negative factors of development of tourist and sanatorium-resort industry in Ukraine.
 21. Basic terms of the State strategy of regional development up to 2015.
 22. Prior areas of regional development by the regions of Ukraine.
 23. The Council of regional development and local administration: the structure, plenary powers, tasks of activity.
 24. The Council of regions: the structure, plenary powers, tasks of activity.
 25. Regional centres of investment and development.
- References:** main [4; 14; 17]; ancillary [29; 23; 24; 26; 33; 42; 52 – 54; 65 – 74; 80; 82; 84; 87; 93; 94; 96 – 105; 107; 113; 118; 119]; Internet sources [125; 128; 129; 135; 142; 147].

Theme 11. Forming competitive environment of tourist infrastructure of a region

1. Factors of spontaneous forming tourist flows.
2. Factors of forming tourist flows in case of regional management.
3. Model of a recreational system by Preobrazhensky V. S.
4. Concept of tourist (recreational) potential of a territory.
5. Technical tourist potential.
6. Economic tourist potential.
7. Components of the system of support of tourist potential.
8. The stages (constituents) of estimation of a territory at regional level.
9. Concept of "four A-s" in the definition of the system of a tourist destination.
10. Classification of tourist regions.
11. Factors of development of tourist regions.

12. Models of co-operation of tourist industry with other industries of national economies.

13. Disparities of development of tourist industry of the macroregion of Europe.

14. Role of tourism in redistribution of resources of the "secondary sector".

15. Stages of assessment of tourist potential of a region.

References: main [1; 6]; ancillary [22; 110; 115]; Internet sources [149].

Theme 12. Regional information tourist centres

1. Indexes of competitiveness of tourist industry of Ukraine in comparison with other countries of the world.

2. Requirements to the creation of informative tourist centres in Ukraine.

3. Functions of informative tourist centres.

4. Peculiarities of activity of informative tourist centres in Kharkiv region.

5. Concept of the organizational structure of informative tourist centres.

References: main [9;12]; ancillary [92; 95; 106]; Internet sources [127; 129; 132; 143; 145].

Theme 13. The conceptual approach to the analysis of competitiveness of tourist industry of Kharkiv region

1. Prior spheres of activity of the industry of culture and tourism in Kharkiv region, stated by the regional state administration.

2. Programmes of regional development in Kharkiv region and their conformity with the tasks of tourist activity.

3. Prior types of tourism in Kharkiv according to the Conception of development of tourism in Kharkiv in 2008 – 2010.

4. Advantages and disadvantages of the analysis of tourist industry due to the main conditions of rating systems.

5. Advantages and disadvantages of the analysis of tourist industry by a cartographic method.

6. Advantages and disadvantages of the estimation of tourist industry by methods of cluster analysis.

7. Advantages and disadvantages of the analysis of a territory on the basis of the systems of settlement and the "centre-periphery" balance.

8. The stages of tactical planning of tourism development in a region.

References: main [8; 14]; ancillary [41].

Theme 14. Socio-economic effect and efficiency of implementation of tourism development programmes in Kharkiv region

1. Basic indicators of tourist activity of Kharkiv region.
2. Structure of international tourist flows of Kharkiv region.
3. Rating of Kharkiv region due to the aggregated statistical indexes (on the basis of the TOUR-1 form).
4. Types of information used by local administrations. The basic approach to providing of informative policy at the level of a region.
5. The use of geographic information systems in tourist activity.
6. Prospects of creation of integrated tourist enterprises in Ukraine.
7. Concept of creation of the investment map of Kharkiv region.

References: main [2; 8; 9; 14]; ancillary [31; 44; 70; 119].

10. Tutorials

Individual consulting is provided due to the schedule of individual work in the way of individual lessons, consultations, control and presentation of individual tasks, term papers, control and presentation of current module tasks et cetera.

The forms of organization of tutorials concerning the theoretical part of the discipline are the following:

- 1) individual consultations (question-answer in relation to the problem questions of theoretical material of a discipline);
- 2) group consultations (consideration of typical examples, practice of introduction and use of new methods and methodologies in work practice).

The forms of tutorials organisation concerning the theoretical part of the discipline are the following:

- 1) individual consultations (consideration of practical tasks having been questioned);
- 2) group consultations (consideration of practical situations, role plays that require brainstorming).

The forms of tutorials organisation concerning the complex assessment of the studied material are the following:

- 1) individual defence of term papers;
- 2) preparation of essays for a scientific seminar;
- 3) preparation of essays for a scientific conference.

11. Methods of Invoking Studies

Teaching of the discipline involves active and interactive methods of studies – business games, trainings, active seminars, consideration of cases, moderation (tab. 5). The basic differences between active and interactive methods of studies on the one hand and traditional ones on the other hand are determined not only by a teaching technique, but also by high efficiency of educational process the purpose of which is:

- high motivation of students;
- practical usage of theoretical knowledge;
- increase of students' consciousness;
- bringing up the ability to accept independent decisions;
- making a person capable for team work;
- contribution to social integration;
- acquisition of disputing skills;
- nurturing the ability to compromises.

Table 5

Types of Methods of Invoking Studies

Method of activation	Where to use
1	2
<p>A problem lecture is aimed to logical thought development of students and is characterised by limited points to argue (usually two-three key moments), usage of the experience of foreign educational institutions along with distribution among students of printed materials at the lecture and by emphasizing main conclusions on examined questions</p>	<p>Delivering lectures on the themes: Theme 1. Basic tendencies and contradictions of modern processes of globalisation and regionalisation. Theme 6. Economic security of a region</p>
<p>Students are sometimes asked questions during the lectures, in order to consider independently, however a lecturer answers on them himself, not expecting the answers of students. The system of questioning during a lecture plays a role of energizer, compels students to be concentrated and begin to search the right answer</p>	<p>Delivering lectures on the themes: Theme 2. International trading in tourist services. Theme 4. Concept, aim and tasks of regional policy. Theme 5. Transfrontier cooperation. Theme 13. The conceptual approach to the analysis of competitiveness of tourist industry of Kharkiv region</p>

Table 5 (continued)

1	2
<p>Work in small groups is purposed to activate the work of students during seminar and practical studies. They are so-called groups of psychological comfort, where every member plays the special part and complements others with the certain qualities. The use of this technology enables to structure practical and seminar studies by form and context, creates possibilities for participating of every student in work under the theme of study, provides forming personal qualities and experience of social relations</p>	<p>Conducting practical studies on the themes: Theme 6. Economic security of a region. Theme 10. State and regional programmes of tourist and associated industries. Theme 13. The conceptual approach to the analysis of competitiveness of tourist industry of Kharkiv region</p>
<p>A seminar-discussion suggests exchange of views between participants concerning the present topic, and also develops thought, helps to form views and beliefs, cultivates ability to formulate ideas and express them, teaches to estimate suggestions of other people, gives critical approach to one's own opinion</p>	<p>Conducting seminar studies on the themes: Theme 1. Basic tendencies and contradictions of modern processes of globalisation and regionalisation. Theme 4. Concept, aim and tasks of regional policy</p>
<p>Case-method (method of analysis of specific situations) enables to approach the process of studying to practical work of specialists and supposes consideration of industrial, administrative and other situations, difficult conflict cases, problem situations, occurrences in the process of education</p>	<p>Conducting practical studies on the themes: Theme 5. Transfrontier cooperation. Theme 7. Clusters as the method of competitive stability of a region. Theme 12. Regional information tourist centres</p>
<p>Brainstorming is a method of solving urgent problems in undertime. Its idea is to express as more as possible ideas in the small interval of time, to discuss them and choose the right ones</p>	<p>Conducting practical studies on the theme: Theme 14. Socio-economic effect and efficiency of implementation of tourism development programmes in Kharkiv region</p>
<p>Familiarising or initial games are frequently used at the beginning of studies in order to create work environment, disposing participants to group work</p>	<p>Conducting practical studies on the theme: Theme 1. Basic tendencies and contradictions of modern processes of globalisation and regionalisation</p>
<p>A presentation – making a speech – is used for demonstration of certain achievements, group work, reports on individual tasks, for briefing, demonstration of new products</p>	<p>Delivering lectures on the themes: Theme 2. International trading in tourist services. Theme 9. Methods of regional researches</p>

Table 5 (the ending)

1	2
<p>Moderation is a method, which helps groups to examine themes, problems, tasks, concentrating on contents purposefully and effectively at independent participation of each student in a free corporate atmosphere. Moderation as a method of holding the discussion results quickly in concrete outcome, gives the possibility to take part in the process of decision making for all participants, helps them to feel the entire responsibility for a result</p>	<p>Conducting practical studies on the themes:</p> <p>Theme 10. State and regional programmes of tourist and associated industries.</p> <p>Theme 13. The conceptual approach to the analysis of competitiveness of tourist industry of Kharkiv region</p>

12. System of Current and Final Assessment

In the process of studies students get necessary knowledge when attending lectures, performing practical tasks due to the assessment of competitiveness of the components of the national tourist industry in the context of its entering the world tourist sphere. The most complicated questions are suggested for consideration and discussion at seminar studies.

The assessment of students' knowledge, abilities and skills includes the following types of studies according to the programme: lectures, seminar and practical studies, and also independent work and performance of term papers.

Control and assessment of students' knowledge can be conducted in a few ways:

1. Estimation of knowledge at seminar and practical studies.
2. Preparation of a term paper.
3. Performance of the tasks for independent work.
4. Intermediate tests.
5. Current module control.
6. Examination.

12.1. Procedure of Current Assessment of Knowledge

The assessment of students' knowledge at seminar and practical studies and performance of individual tasks is based on a 12-mark scale due to the following criteria:

- 1) understanding, the level of learning the theory and methodology of problems which are examined;
- 2) the level of learning the facts concerning the educational discipline;
- 3) acquaintance with the recommended references and up-to-date literature, Internet sources on the prescribed questions;
- 4) ability to combine theory with practice when solving realistic problems, performing tasks, making calculations for individual work and collective disputes;
- 5) logic, structure, style of representation of material in written works and while presenting reports, abilities to defend one's position, to generalise information and make conclusions.

The "excellent" mark (12 – 11 – 10 points) is put if a written task performed by a student or his verbal answer meets all five noted requirements. Absence of that or those constituent reduces the mark by the proper amount of points. The assessment of knowledge during performance of independent tasks is based on a 12-mark scale.

A term paper is the ancillary part of independent work of a student on the educational discipline. The purpose of a term paper is to deepen theoretical knowledge, received by students in the process of studying the discipline. A term paper is estimated due to the criteria of quality, independence of performance and timely completion (according to the academic schedule). In case some of the terms are not met, a teacher can lower the mark.

Intermediate test control is made four times a semester (two times within the study of a module). A test contains questions of single and plural choice in order to evaluate the learning of basic categories of the educational discipline. The evaluation criteria are:

12 points – 99 – 100 % of right answers;	6 points – 45 – 54 % of right answers
11 points – 91 – 98 % of right answers;	5 points – 36 – 44 % of right answers;
10 points – 82 – 90 % of right answers;	4 points – 27 – 35 % of right answers;
9 points – 73 – 81 % of right answers;	3 points – 18 – 26 % of right answers;
8 points – 64 – 72 % of right answers;	2 points – 9 – 17 % of right answers;
7 points – 55 – 63 % of right answers;	1 point – to 9 % of right answers.

Tests for intermediate control are selected from the general list of tests of the correspondent modules.

1. The Strategy of regional development, defined by the Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On adoption of the State strategy of regional development for the period to 2015", had been worked out in accordance with legislation taking into account the experience of regional development in the following countries:

- a) BRIC (Brazil – Russia – India – China);
- b) EU, CIS, countries of Central and Eastern Europe;
- c) NAFTA (United States of America, Canada, Mexico);
- d) countries of APEC (Asia-Pacific economic cooperation).

2. One of the main instruments of EU policy in the field of regional development is:

- a) intensification of the level of regional disparities of development with the aim of increase of their competitiveness;
- b) subsidies to some industries of economy and equalisation of regional development.

3. The basic sources of funds for the euroregions are:

- a) local budgets;
- б) grants from the state budget;
- в) grants from regional and specialised international organizations;
- г) voluntarily payments of citizens, that live on the territories composing euroregions.

4. The term "euroregion" determines:

- a) the Lisbon convention of 1980;
- б) the Hague convention of 1980;
- в) the Strasbourg convention of 1980;
- г) the Madrid convention of 1980

5. Regional pathoeconomics studies:

- a) problems of industrial development of regions;
- б) problems of development of enterprises of a region, that belong to industries of non-material production;
- в) facilities of the state programming of regional development;
- г) territorial disparities of regional development.

Current module control. Current module control is carried out and estimated by two constituents: practical module control and theoretical lecture module control. The mark for the practical part of module control is put as a result of evaluation of knowledge of a student during seminar and practical studies, individual work and intermediate test control due to the schedule of educational process.

Lecture module control is carried out in writing according to the proper question cards which contain questions of all module themes. Thus, after the study of themes 1–9 (module 1) students of daily form of studies are examined with **Task 1** of current module control. Accordingly, after the study of themes 10–14 (module 2) **Task 2** is performed.

Theoretical part of a module control task contains: either theoretical questions or tests of the closed and opened forms. Practical part of a module control task consists of practical tasks (cases) of different levels of complication (stereotype, diagnostic, heuristic) and other elements of practical training.

Standard task to module 1

Theoretical part

1. Theoretical questions.

1.1. Basic definition of the process of regionalisation and its specific features.

1.2. Reasons of activation of forming processes of the closed economic system within the borders of leading western countries.

2. Tests.

Practical part

Task 1 (diagnostic).

Estimate the level of development of tourist economy and tourist industry of Ukraine in accordance with the methodology of the World Travel and Tourism Council (if necessary, calculate additional indicators).

To sum up the work of a student under a substantial module the final mark for current module control is put down, it is composed of the marks of practical module control and lecture module control.

Final written examination. An indispensable condition to the final examination is positive assessment of a current module control of knowledge.

An examination paper consists of three parts (types of tasks), each one is estimated separately, and the sum of results makes a general mark. If one of the tasks is not executed, 1 point (for every unfulfilled task) is subtracted from the total sum of points. In case of a fractional sum, rounding is conducted for benefit of a student. A maximal possible mark is 12 points due to the scale of KhNUE.

Total time for examination is 2 astronomic hours.

Assessment criteria

1st task – a situational one. On the basis of knowledge and skills gained during auditorium and independent studies a student must offer the complex of activities for the certain project of tourist infrastructure development of a region, substantiating his own vision of current situation and future prospects in case of project implementation. The task is considered as executed, if a student answers all questions of the introductory part and presents decent complex of activities in relation to a basic question. The task is maximally estimated in 4 points.

2nd task – a theoretical one. Contains 3 theoretical questions. A student gets the highest mark, if not only the theoretical part (i.e. the capacity to learn and retell the material is demonstrated) is revealed, but also the new approach to solving of a problem is offered, disputable issues are enlightened and so on. The task is maximally estimated in 3 points (1 for every question, in case of incomplete answer – 0,5 points).

3rd task – a practical (calculated) one. Aims to estimate the ability of a student to analyse economic data, make conclusions in relation to temporal and structural tendencies of functioning of world and national tourist industry. The highest mark demands correct calculations (if necessary), sound analysis of the situation, additional references in the summary. Conclusions must be clear and contain concrete recommendations. The task is maximally estimated in 5 points.

An example of the question card

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE, YOUTH AND SPORTS OF UKRAINE
KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY OF ECONOMICS

The Subdepartment of Tourism

Master's degree

Science: "**International Tourism**"

EXAMINATION QUESTION CARD

1. Situational task

It would not be quite correct to say that the main reason of unsatisfactory state of the tourist infrastructure of the majority of regions of Ukraine is the lack of financing of the industry. In fact, tourist objects themselves occupy insignificant place in the general structure of facilities necessary for development and realisation of tourist services. On the contrary, synergetic effect from implementation of general projects by the enterprises of different industries would decrease the payback period of new infrastructure and distributed charges on its maintenance. The shortage of information about the necessities of non-adjacent industries slows the creation of an innovative product, first of all in the field of services. Problems that face tourist industry of Ukraine are actual for other ones – both of material and non-material production. The necessity of targeted state administration is substantiated by this reason as well.

In your opinion, what approach to the macroeconomic planning is more competent: regional or working out in detail the national strategies? What local specificities must regional programs of tourist industry development take into account in any way? Whether the strategy "Tourism at any terms", that can be observed as the experience of management in small countries, is justified in Ukraine; and how is it possible to balance the flows of money that are circulated in the branch of services?

Taking into account the questions mentioned above, prove your vision of concept and content of the programs of regional development (on the example of any region of Ukraine or other countries of the world).

2. Theoretical questions.

2.1. Concept of globalisation of socio-economic processes. Regionally-oriented type of organization of economic activity on the example of tourist industry.

2.2. Definition of intersectoral balance, aim of its calculation.

2.3. System of marginal levels of decline of economic security.

3. Analytical task (data for calculation are attached on the reverse side).

Describe the development of Donetsk-Prydniprovsk (South-East) naturally-resource district of Ukraine. Estimate the contribution of region to general indicators of functioning of tourist industry using the coefficients of localisation and specialisation.

Approved at the chair of tourism meeting.

Minutes № ___ of _____ 20__.

Head of the chair of tourism _____
(signature)

Examiner _____
(signature)

Rating of regions by the basic indicators of licensees (travel operators and agents) of Ukraine for 2007, f. № 1-TOUR

Code	Region	Number of tourist firms	Number of visitors served by tourist firms of Ukraine, total				Number of excursionists	Value of services sold	Payments to budget	Average number of employees
			Total tourists	Foreign tourists	Tourists – citizens of Ukraine who travelled abroad	Domestic tourists				
		units	persons	persons	persons	persons	thous. hrn.	thous. hrn	persons	
3	Lugansk	96	59096	158	14088	44850	39984	12824,5	554,739	272
4	Dnipropetrovsk	231	168431	15676	81120	71635	27291	273378	8685,62	1005
5	Donetsk	257	151924	1720	64507	85697	20469	236518	9703,72	922
8	Zaporizhzhya	125	114679	17661	28682	68336	80010	64576,3	3285,04	543
	District	709	494130	35215	188397	270518	167754	587297	22229	2742
	Ukraine	3833	5310048	646814	1661315	3001919	2393064	5455997	174075	22669

47

Region	Gross regional product, mln. UAH				Volume index of gross regional product, %				Gross regional product per capita, UAH			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Ukraine	345113	441452	544153	720731	112,1	102,7	107,3	107,9	7273	9372	11630	15496
District	105584	138955	173654	228704	111,4	102,3	106,7	105,9	8097	10803,3	13604,5	18178,8
Lugansk	30040	41227	52347	71173	111	107,3	108	105,3	8609	11909	15239	20868
Dnipropetrovsk	45617	58044	72361	92093	110,8	97,1	108,3	104,6	9713	12490	15725	20197
Donetsk	15255	19968	24787	33158	115,6	104,6	106,1	108,5	8093	10683	13369	18022
Zaporizhzhya	14672	19716	24159	32280	108,2	100,3	104,3	105,2	5973	8131	10085	13628

For the final assessment of students' work under the educational discipline "International tourism" a general mark which takes into account the marks of every type of control is put down (two marks of a current module control of the work during a semester). The final mark is calculated according to the formula:

$$\text{Average of the module control} \times 0,4 + \text{Examination mark} \times 0,6$$

The final mark for the discipline based on the Principles of transference of university characteristics of students' progress into the system of the ECTS scale is converted into final ECTS figure (tab. 6).

Table 6

Transference of University Characteristics of Students' Progress into the System of the ECTS Scale

The share of students who usually get an indicated mark	The assessment due to the ECTS scale		The assessment due to the point scale which is used in KhNUE	The assessment due to the national scale
10	Excellent implementation	A	12 – 11	excellent
25	Higher middle level	B	10	
30	A work is correct in general, but with the certain amount of errors	C	9 – 7	good
25	Not bad, but with the sufficient amount of failings	D	6	satisfactory
10	Implementation satisfies minimum criteria	E	5 – 4	
-	Reexamination is needed	FX	3	unsatisfactory
-	Repeated study of a discipline	F	2 – 1	

13. Recommended References

13.1. Main

1. Беленький П. Ю. Конкуентність на транскордонних ринках / П. Ю. Беленький, Н. А. Мікула, Є. Е. Матвєєв. – Львів : Інститут регіональних досліджень НАН України, 2005. – 214 с.

2. Боголюбов В. С. Экономика туризма / В. С. Боголюбов, В. П. Орловская. – М. : Академия, 2005. – 192 с.

3. Горбатов В. М. Конкуентоспособность и циклы развития интегрированных структур бизнеса : монография / В. М. Горбатов – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2006. – 591 с.

4. Долішній М. І. Регіональна політика на рубежі ХХ – ХХІ століть: нові пріоритети : монографія / М. І. Долішній. – К. : Наукова думка, 2006. – 520 с.

5. Ермаченко В. Е. Становление пятого этапа развития туризма / В. Е. Ермаченко, Н. А. Дехтярь // "Бизнес-Информ" : научный информационный журнал. – 2007. – № 1 – 2. – С. 45 – 48.

6. Ермаченко В. Е. Влияние развития туристической отрасли на перераспределение ресурсов в масштабах макрорегионов / В. Е. Ермаченко, Н. А. Дехтярь // "Бизнес-Информ" : научный информационный журнал. – 2009. – № 4(3). – С.50 – 54.

7. Ермаченко В. Е. Теоретические аспекты формирования конкурентной среды туристической инфраструктуры региона / В. Е. Ермаченко, Н. А. Дехтярь // Конкуентоспроможність та інноваційний розвиток України: проблеми науки та практики : монографія [Під ред. В. С. Пономаренка, М. О. Кизима, О. М. Тищенко]. – Х. : ФОП Лібуркіна Л. М. ; ИД "ИНЖЭК", 2009. – С. 225 – 337.

8. Ермаченко В.Є. Концептуальний підхід до аналізу конкурентоспроможності туристичної індустрії Харківського регіону / В. Є. Ермаченко, Н. А. Дехтярь // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : "Економіка". – Ужгород, 2009. – Спецвипуск 28. – Ч.ІІІ. – С. 26 – 35.

9. Ермаченко В.Є. Створення інформаційного туристичного центру як елемент підвищення конкурентоспроможності регіону / В. Є. Ермаченко, Н. А. Дехтярь // Социально-экономическое развитие Украины и её регионов: проблемы науки и практики : монография / под ред. Пономарен-

ко В. С., Кизима Н. А., Раевневой Е. В. – Х. : ФЛП Александрова К.М.; ИД "ИНЖЭК", 2010. – 344 с. (С. 325–340).

10. Карташевская И. Ф. Туристические потоки как управляемая категория базисной модели рекреационной системы / И. Ф. Карташевская // Культура народов Причерноморья. – 2005. – № 63. – С. 53 – 57.

11. Кизим Н. А. Концентрация экономики и конкурентоспособность стран мира : монография / Н. А. Кизим, В. М. Горбатов – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2005. – 214 с.

12. Коніщева Н. Й. Варіанти створення регіональних інформаційних туристичних центрів / Н. Й. Коніщева, Д. В. Рудь // Інформаційні технології в управлінні туристичною і курортно-рекреаційною економікою та проблеми підготовки фахівців : матер. Міжнар. науково-практичної конф., (15 – 16 вересня 2005 р., Бердянськ) / Академія управління та інформаційних технологій "АРІУ". – 2005. – С. 7–10.

13. Мікула Н. А. Транскордонне співробітництво в умовах інтеграційних процесів України : автореф. на здобуття наук. ступеня дис. докт. екон. наук : спец. 08.10.01 / Н. А. Мікула ; НАН України; Інститут регіональних досліджень. – Львів, 2005. – 434 с.

14. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство : монографія / В. М. Геєць, М. О. Кизим, Т. С. Клебанова та ін. – Х. : ВД "ИНЖЕК", 2006. – 239 с.

15. Пономаренко В. С. Концептуальні основи економічної безпеки : монографія / В. С. Пономаренко, С. В. Кавун. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 256 с.

16. Раєвнєва О. В. Моделювання антикризового управління регіоном / О. В. Раєвнєва, Н. Ю. Голіяд. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 299 с.

17. Соціально-економічний розвиток регіонів України: проблеми науки та практики : монографія / В. С. Пономаренко, М. О. Кизим, Ю. Б. Іванов та ін. – Х. : ВД "ИНЖЕК", 2007. – 404 с.

18. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010 – 2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / [за заг. ред. В. І. Полохала]. – К. : Парламентське видавництво, 2009. – 630 с.

13.2. Ancillary

19. Бабець І. Г. Удосконалення механізму державного управління міжнародним співробітництвом регіонів у науково-технічній сфері / І. Г. Бабець // Стратегічні пріоритети. – 2010. – № 3(16). – С. 59 – 64.

20. Безверхнюк Т. М. Ресурсна залежність регіональної влади: аналіз причин виникнення проблеми / Т. М. Безверхнюк // Економіка та держава. – 2007. – № 12. – С. 60–62.
21. Бондаренко В. Малые предприятия в системе кластеров / В. Бондаренко // Малое предприятие. – 2005. – № 11. – С. 13–17.
22. Борушак М. Стратегія розвитку туристичних регіонів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук : спец. 08.00.05 / М. Борушак ; НАН України. Ін-т регіон. дослідж. – Львів, 2008. – 35 с.
23. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50, / № 50 – 51. – С. 1778.
24. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 р. № 2542-III (втратив чинність) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 37. – Ст. 189.
25. Варда Я. Острови надій: розробка стратегій локального розвитку / Я. Варда, В. Клосовські. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2003. – 339 с.
26. Водний кодекс України від 06.06.1995 р. № 213_95-ВР // Кодекс України про надра, Лісовий кодекс України, Водний кодекс України, Повітряний кодекс України [Текст] : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 15 січ. 2010 р. – Офіц. текст. -- К. : Видавець Паливода А. В., 2010. – 168 с. – (Кодекси України).
27. Державне управління регіональним розвитком України : монографія / за заг. ред. В. Є. Воротіна, Я. А. Жаліло. – К. : НІСД, 2010. – 288 с.
28. Дриль О. І. Розвиток регіонів у концепції врівноваженого розвитку / О. І. Дриль // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2009. – № 649. – С. 325–329.
29. Екологічне право України. Академічний курс : підручник / ред. Ю. С. Шемшученко. – К. : Юридична думка, 2005. – 848 с.
30. Економіка України на шляху від депресії до зростання: джерела, важелі, інструменти / Я. А. Жаліло, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська та ін. – К. : НІСД, 2010. – 96 с.
31. Єрмаченко В.Є. Регіональна політика в галузі туризму: основні підходи (на прикладі Харківської області) / В. Є. Єрмаченко, Н. А. Дехтяр // Географія та туризм. – 2010. – Вип. 10 – С.122–129.
32. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави : монографія / Я. А. Жаліло. – К. : НІСД, 2009. – 336 с.

33. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III // Кодекс України про надра, Лісовий кодекс України, Водний кодекс України, Повітряний кодекс України [Текст] : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 15 січ. 2010 р. – Офіц. текст. -- К. : Видавець Паливода А. В., 2010. – 168 с. - (Кодекси України).
34. История туризма : сборник / сост. С. Н. Макаренко , А. Э. Саак – Таганрог : Изд-во ТРТУ, 2003. – 94 с.
35. Кизим Н. А. Качество жизни населения и конкурентно-способность Украины и стран ЕС : монография / Н. А. Кизим, В. М. Горбатов. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2005. – 162 с.
36. Клиновий Д. В. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка України : навч. посібн. / Д. В. Клиновий, Т. В. Пепа ; за наук. ред. Л. Г. Чернюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 728 с.
37. Кноглер М. Ринкова реформа і регіональна політика / М. Кноглер, О. Сєкарєв // Економіка України. – 1995. – № 1. – С. 65.
38. Концептуальні засади регіональної політики України // Матеріали конференції (Київ, 8 жовтня 1999). – С. 41. // В кн. Долішній М. І. Регіональна політика на рубежі ХХ – ХХІ століть: нові пріоритети : монографія / М. І. Долішній. – К. : Наукова думка, 2006. – 520 с.
39. Корнійчук Л. Сталий розвиток і глобальна місія України / Л. Корнійчук, В. Шевчук // Економіка України. – 2009. – № 4.– С. 4–13.
40. Корнілов В. І. Вплив інформаційно-комунікаційних проектів у мережі Інтернет на рівень інформаційної безпеки України / В. І. Корнілов // Стратегічна панорама. – 2009. – № 4. – С. 152–160.
41. Ладиженська Р. С. Економіка туризму : навч. посібник для студентів економічних спеціальностей / Р. С. Ладиженська. – Х. : ХДАМГ, 2002. – 224 с.
42. Лісовий кодекс України від 21.01.1994 р. № 3852-XII // Кодекс України про надра, Лісовий кодекс України, Водний кодекс України, Повітряний кодекс України [Текст] : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 15 січ. 2010 р. – Офіц. текст. -- К. : Видавець Паливода А. В., 2010. – 168 с. – (Кодекси України).
43. Мироненко Н. С. Рекреационная география / Н. С. Мироненко, И. Т. Твердохлебов. – М. : Изд-во Московского ун-та, 1981. – 207 с.
44. Офіційна інформація Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації.

45. Павліха Н. В. Управління сталим розвитком просторових систем: теорія, методологія, досвід : монографія / Н. В. Павліха. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2006. – 380 с.

46. Питання утворення регіональних центрів інноваційного розвитку : Розпорядження КМУ від 03.05.2007 р. № 255-р // Офіційний вісник України. – 2007. – № 33. – С. 44.

47. Податковий кодекс України від 23.12.2010 // Відомості Верховної Ради України. – 2011 р. – № 13, / № 13 – 14, № 15 – 16, № 17. – С. 556.

48. Поповкін В. А. Регіонально-цілісний підхід в економіці / В. А. Поповкін. – К. : Наукова думка, 1993. – 220 с.

49. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 № 2404-17 // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – С. 524.

50. Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації : Закон України від 20.02.2003 р. № 545-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 17. – Ст. 140.

51. Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000 – 2015 роки : Закон України від 21.09.2000 р. № 1989-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 47. -- Ст. 405.

52. Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів : Постанова КМУ від 20.05.2009 р. № 476 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 37. – С. 32.

53. Про затвердження Державної програми розвитку машинобудування на 2006 – 2011 роки : Постанова КМУ від 18.04.2006 р. № 516 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 16. – С. 136.

54. Про затвердження Державної програми створення єдиної системи надання екстреної медичної допомоги на період до 2010 року : Постанова КМУ від 05.11.2007 р. № 1290 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 84. – С. 12.

55. Про затвердження Державної науково-технічної програми розвитку топографо-геодезичної діяльності та національного картографування на 2003 – 2010 роки : Постанова КМУ від 16.01.2003 р. № 37 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – С. 198.

56. Про затвердження Державної програми "Золота підкова Черкащини" на 2006 – 2009 роки" : Постанова КМУ від 15.05.2006 р. № 671 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 20. – С. 120.

57. Про затвердження Державної програми "Репродуктивне здоров'я нації" на період до 2015 року : Постанова КМУ від 27.12.2006 р. № 1849 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 1. – С. 129.

58. Про затвердження Державної програми будівництва та розвитку мережі метрополітенів на 2006 – 2010 роки : Постанова КМУ від 27.03.2006 № 257 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 10. – С. 218.

59. Про затвердження Державної програми відпочинку та оздоровлення дітей на період до 2008 року : Постанова КМУ від 16.01.2003 р. №33 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 3. – С. 106.

60. Про затвердження Державної програми впровадження цифрового телерадіомовлення : Постанова КМУ від 26.11.2008 р. № 1085 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 97. – С. 14.

61. Про затвердження Державної програми збереження, відродження і розвитку народних художніх промислів на період до 2010 року : Постанова КМУ від 23.05.2007 р. № 768 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 39. – С. 47.

62. Про затвердження Державної програми прогнозування науково-технологічного розвитку на 2008 – 2012 роки : Постанова КМУ від 11.09.2007 р. № 1118 (втратив чинність) // Офіційний вісник України. – 2007. – № 69. – С. 20.

63. Про затвердження Державної програми розвитку автомобільних доріг загального користування на 2007 – 2011 роки : Постанова КМУ від 03.08.2005 р. № 710 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 32. – С. 259.

64. Про затвердження Державної програми розвитку міського електротранспорту на 2007 – 2015 роки : Постанова КМУ від 29.12.2006 р. № 1855 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 1. – С. 179.

65. Про затвердження Державної програми розвитку туризму на 2002 – 2010 роки : Постанова КМУ від 29.04.2002 р. № 583 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 18. – С. 143.

66. Про затвердження Державної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2007 – 2011 роки : Постанова КМУ від 15.11.2006 р. № 1594 : // Офіційний вісник України. – 2006. – № 46. – С. 45.

67. Про затвердження Державної програми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим на період до 2017 року : Постанова КМУ від 30.08.2007 р. № 671 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 72. – С. 12.

68. Про затвердження Державної програми співпраці із закордонними українцями на період до 2010 року : Постанова КМУ від 26.07.2006 р. № 1034 // Офіційний Вісник України. – 2006. – № 31. – С. 2209.

69. Про затвердження Державної програми стандартизації на 2006-2010 роки : Постанова КМУ від 01.08.2006 р. № 229 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 9. – С. 87.

70. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року : Постанова КМУ від 21.07.2006 р. № 1001 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 30. – С. 36.

71. Про затвердження Державної цільової екологічної програми проведення моніторингу навколишнього природного середовища : Постанова КМУ від 05.12.2007 р. № 1376 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 93. – С. 26.

72. Про затвердження Державної цільової економічної програми розвитку внутрішнього ринку на період до 2012 року : Постанова КМУ від 05.08.2009 р. № 828 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 60. – С. 9.

73. Про затвердження Державної цільової економічної програми "Створення в Україні інноваційної інфраструктури" на 2009-2013 роки : Постанова КМУ від 14.05.2007 р. № 447 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 36. – С. 40.

74. Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2015 роки : Постанова КМУ від 01.03.2010 р. № 243 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 16. – С. 116.

75. Про затвердження Державної цільової науково-технічної програми "Розробка і впровадження енергозберігаючих світлодіодних джерел світла та освітлювальних систем на їх основі" : Постанова КМУ від 09.07.2008 р. № 632 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 52. – С. 24.

76. Про затвердження Державної цільової науково-технічної програми впровадження і застосування грид-технологій на 2009 – 2013 роки : Постанова КМУ від 23.09.2009 р. № 1020 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 75. – С. 68.

77. Про затвердження Державної цільової науково-технічної програми створення державної інтегрованої інформаційної системи забезпечення управління рухомими об'єктами (зв'язок, навігація, спостереження) : Постанова КМУ від 17.09.2008 р. № 834 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 71. – С. 34.

78. Про затвердження Державної цільової програми "Ліси України" на 2010 – 2015 роки : Постанова КМУ від 16.09.2009 р. № 977 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 72. – С. 5.

79. Про затвердження Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу : Постанова КМУ від 14.05.2010 р. № 357 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 39. – С. 44.

80. Про затвердження Державної цільової програми підтримки соціально-економічного розвитку малих міст на 2011 – 2015 роки : Постанова КМУ від 29.11.2010 р. № 1090 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 92. – Ст. 3266.

81. Про затвердження Державної цільової програми реформування залізничного транспорту на 2010 – 2015 роки : Постанова КМУ від 16.12.2009 р. № 1390 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 101. – С. 179.

82. Про затвердження Державної цільової програми розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної інноваційної політики та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки : Постанова КМУ від 07.05.2008 р. № 439 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 34. – С. 39.

83. Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року : Постанова КМУ від 19.09.2007 р. № 1158 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 73. – С. 7.

84. Про затвердження Державної цільової програми формування позитивного міжнародного іміджу України на період до 2011 року : Постанова КМУ від 03.06.2009 р. № 554 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 42. – С. 28.

85. Про затвердження показників регіональних нормативів оптимальної лісистості території України : Наказ Державного комітету лісового господарства України від 29.12.2008 № 371 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 53. – С. 94.

86. Про затвердження Положення про державну мережу моніторингу глобальних навігаційних супутникових систем і Програми забезпечення функціонування і розвитку державної мережі моніторингу глобальних навігаційних супутникових систем на період до 2010 року : Постанова КМУ від 14.04.2004 р. № 470 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 52. – С. 262.

87. Про затвердження Положення про регіональні кадастри природних ресурсів : Постанова КМУ від 28.12.2001 р. № 1781 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 1. – С. 87.

88. Про затвердження Порядку здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення для визнання територій депресивними : Постанова КМУ від 02.03.2010 р. № 235 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 16. – С. 100.

89. Про затвердження Порядку підготовки, укладення та виконання угоди щодо регіонального розвитку і відповідної типової угоди : Постанова КМУ від 23.05.2007 р. № 751 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 39. – С. 17.

90. Про затвердження Програми розвитку державної системи використання повітряного простору України на 2010 – 2014 роки : Постанова КМУ від 13.01.2010 р. № 44 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 3. – С. 33.

91. Про затвердження Програми формування та розвитку Державної спеціальної служби транспорту на 2005 – 2015 роки : Постанова КМУ від 21.09.2005 № 939 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 38. – С. 43.

92. Про заходи щодо розвитку туризму і курортів в Україні : Указ Президента України від 21.02.2007 р. № 136/2007 // Урядовий кур'єр. – 2007. – № 37. – С. 10–15.

93. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – С. 377.

94. Про Концепцію розвитку водного господарства України : Постанова Верховної Ради України від 14.01.2000 р. № 1390-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 8. – С. 54.

95. Про культурно-інформаційний центр у складі закордонної дипломатичної установи України : Указ Президента України від 20.02.2006 р. № 142/2006 // Офіційний вісник Президента України. – 2006. – № 8. – С. 44.

96. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23.06.2005 р. № 2709-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – С. 422.

97. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 09.12.2010 № 1085/2010 // Офіційний вісник Президента України. – 2010. – № 32. – С. 3.

98. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41. – С. 546.

99. Про податок на додану вартість : Закон України від 03.04.1997 р. № 168/97-ВР (втратив чинність) // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 21. – С.156.

100. Про порядок ведення державного земельного кадастру : Постанова КМУ від 12.01.1993 р. № 15 // Земельні відносини в Україні: Законодавчі акти і нормативні документи / Держкомзем України. – К. : Урожай, 1998. – 816 с.

101. Про практику застосування господарськими судами земельного законодавства : Рекомендації Президії вищого господарського суду України від 02.02.2010 р. № 04-06/15 // Податки та бухгалтерський облік. – 2010. – № 69. – С. 5.

102. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34. – С. 502.

103. Про Раду регіонів : Указ Президента України від 09.04.2010 р. № 533/2010 // Офіційний вісник Президента України. – 2010. – № 13. – С. 59.

104. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: "Стратегія інноваційного розвитку України на 2010 – 2020 роки в умовах глобалізаційних викликів" : Постанова Верховної Ради України від 21.10.2010 р. № 2632-17 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 11. – С. 516.

105. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 08.09.2005 р. № 2850-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 51. – С. 2662.

106. Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів : Розпорядження КМУ від 6.08.2008 р. № 1088-р. // Офіційний вісник України. – 2008. – № 60. – С. 27.

107. Про утворення Ради з питань регіонального розвитку та місцевого самоврядування : Постанова КМУ від 02.04.2010 р. № 309 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 25. – С. 11.

108. Региональная экономика и управление : учебн. пособ. / Е. Г. Коваленко, Г. М. Зинчук, С. А. Кочеткова и др.; 2-е изд., перераб. и доп. – СПб. : Питер. Учебное пособие, 2008. – 288 с.

109. Регіональна політика: правове регулювання. Світовий та український досвід / В. Куйбіда, А. Ткачук, Т. Забуковець-Ковачич ; за заг. ред. Р. Ткачука. – К. : Леста, 2010. – 224 с.

110. Святохо Н. В. Сущность и компоненты туристского потенциала территории / Н. В. Святохо // Культура народов Причерноморья. – 2006. – № 88. – С. 95–98.

111. Симоненко В. Регіональна політика: системний підхід / В. Симоненко // Економіка України. – 1996. – № 6. – С. 31.

112. Столярчук Я. М. Суперечності глобальної монополізації капіталу / Я. М. Столярчук // Регіональна економіка. – 2008. – № 4. – С. 15 – 23.

113. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004 – 2015 роки) "Шляхом Європейської інтеграції" / А. С. Гальчинський, В. М. Геєць та ін. – Нац. ін.-т стратег. дослідж., Ін-т екон. і прогнозування НАН України, М-во економіки та з питань європ. інтегр. України. – К. : ІВЦ Держкомстату України, 2004. – 416 с.

114. Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2015 року : монографія / В. С. Пономаренко, М. О. Кизим, О. М. Тищенко та ін. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2008. – 352 с.

115. Ткаченко Т. І. Територіально сфокусований розвиток суб'єктів туристичного бізнесу / Т. І. Ткаченко // Культура народов Причерноморья. – 2006. – № 81. – С. 56 – 64.

116. Чумаченко М. Г. Регіональна промислова політика / М. Г. Чумаченко // Економіка України та шляхи її подальшого реформування : матеріали Всеукраїнської наради економістів 15–16 вересня 1995 р. – К. : Генеза, 1996. – С. 99 – 100.

117. Швець І. Ю. Інтеграція суб'єктів регіонального ринка, як фактор росту ефективності туризму / І. Ю. Швець // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия : "Экономика". – 2007. – № 1. – Т. 20(59). – С. 239–246.

118. Экономический потенциал региона: анализ, диагностика, оценка : монография / А. Н. Тищенко, Н. А. Кизим, А. И. Курбах и др. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2005. – 176 с.

119. The Travel & Tourism Competitiveness Report 2009 / Editors Jennifer Blanke, Thea Chiesa. – Geneva, Switzerland : the publishing house of the World Economic Forum, 2009. – 525 p.

13. 3. Internet sources

121. Бекетов Н. В. Циклы мировой экономики и финансовые кризисы [Электронный ресурс] / Н. В. Бекетов // Проблемы современной экономики – 2008. – № 1(25). – Режим доступа : <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=23398>.

122. Беккин Р. И. Перспективы экономической интеграции мусульманских стран [Электронный ресурс] / Р. И. Беккин // Проблемы современной экономики. – 2008. – № 2(26). – Режим доступа : <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=23922>.

123. Бляхман Л. С. От глобального кризиса к новому экономическому порядку [Электронный ресурс] / Л. С. Бляхман // Проблемы современной экономики. – 2009. – № 1(29). – Режим доступа : <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=25123>.

124. Бондарчук Н.В. Пріоритети регіональної соціально-економічної політики держави [Електронний ресурс] / Н.В. Бондарчук // Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток". – Режим доступу : <http://www.dy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=137>.

125. Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений : ДБН 360-92** від 19.03.2002-03 р. : станом на 26.07.2010 р. [Электронный ресурс] / Держбуд України // Украина Строительная. – Режим доступу : <http://www.budinfo.com.ua/dbn/15.htm>.

126. Дацій О. І. Інтеграція науково-технічної сфери в процеси економічного і соціального розвитку суспільства [Електронний ресурс] / О. І. Дацій // Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток". – Режим доступу : <http://www.dy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=117>.

127. Додаток до рішення 39 сесії Харківської міської ради 5 скликання "Про затвердження Програми розвитку туризму в місті Харкові на 2010 – 2012 роки" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.city.kharkov.ua/documents/40493.doc.

128. Европейская стратегия устойчивой, конкурентоспособной и безопасной энергетики от 08.03.2006 г., Брюссель : по состоянию на 26.07.2010 г. [Электронный ресурс] / Комиссия Европейских Сообществ // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : http://www.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_713.

129. Енергетична стратегія України на період до 2030 року [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/signal/kr06145a.doc>.

130. Ермишина А. В. Кластеризация как способ обеспечения конкурентоспособности региона [Электронный ресурс] / А. В. Ермишина // Интернет-конференция "Сетевые формы межфирменной кооперации: стратегические вызовы и конкурентные преимущества новых организаций XXI века", с 10.03.04 по 29.04.04. – Режим доступа : http://www.ecsocman.edu.ru/data/373/116/1231/Konkurentosposobnost_regiona_i_klastery.doc.

131. Жовнірчик Я. Ф. Оцінка якості нормативно-правової бази в системі регіонального управління [Електронний ресурс] / Я. Ф. Жовнірчик // Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток". – Режим доступу : <http://www.dy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=112>.

132. Захарин С. Где информационные центры? [Электронный ресурс] / С. Захарин // Украинская туристическая газета, архив 2008. – Режим доступа : http://utg.net.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=437&Itemid=93.

133. Информационная записка "Технопарки как инструмент интенсификации развития производства" [Электронный ресурс] // Материалы рейтингового агентства Эксперт-Ра. – М., 2004. – Режим доступа : <http://www.raexpert.ru/researches/technopark/Technopark.pdf>

134. Карпова Д. П. Использование кластерного подхода в управлении региональной экономикой [Электронный ресурс] / Д. П. Карпова // Региональная экономика и управление: электр. науч. журн. ; Вятский государственный университет. – Киров : ООО "Международный центр научно-исследовательских проектов", 2007. – № 4(12). – № гос. регистрации статьи 0420700035/0030. – Режим доступа : <http://region.mcnip.ru>.

135. Концепція державної регіональної політики [Електронний ресурс] / Мінрегіонбуд України // Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку та будівництва України. – Режим доступу : <http://www.minregionbud.gov.ua/index.php?id=895>.

136. Королюк Ю. Г. Кластерний підхід як складова регіонального управління [Електронний ресурс] / Ю. Г. Королюк // Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток". – Режим доступу : www.dy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=110.

137. Латинін М. А. Державне управління стратегічним розвитком інвестиційного потенціалу регіонів України [Електронний ресурс] / М. А. Латинін, О. В. Думенко // Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток". – Режим доступу : <http://www.dy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=172>.

138. Леонтьєва Ю. Ю. Оцінка дестинацій в системі міжрегіонального ринку туризму [Електронний ресурс] / Ю. Ю. Леонтьєва // Економічні науки. Серія "Регіональна економіка" [текст] : зб. наук. праць / М-во освіти і науки України, Луцький нац. технічний ун-т ; [відп. ред. З. В. Герасимчук]. – Луцьк : Луцьк. нац. техн. ун-т, 2005. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/En_re/2008_5_2/zbirnuk_RE_2_237.pdf

139. Листопад М. Е. Проблемы постиндустриальной трансформации национального хозяйства в глобальном экономическом пространстве [Электронный ресурс] / М. Е. Листопад // Проблемы современной экономики. – 2008. – № 4(28). – Режим доступа : <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=24750>.

140. Матеріали Державного агентства України з інвестицій та розвитку (Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.in.gov.ua/index.php>.

141. Мигранян А. А. Теоретические аспекты формирования конкурентоспособных кластеров в странах с переходной экономикой [Электронный ресурс] / А. А. Мигранян // Вестник Кыргызско-Российского Славянского университета. – 2002. – №3. – Режим доступа : <http://www.krsu.edu.kg/vestnik/2002/v3/a15.html>.

142. Офіційна інформація Департаменту інформації та масових комунікацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=243463719.

143. Проект КМУ "Про затвердження Типового положення про туристичний інформаційний центр" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua/doc.aspx?id=447>.

144. Проект концепції реформи адміністративно-територіального устрою України [Електронний ресурс] / Мінрегіонбуд України // Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку та будівництва України. – Режим доступу : <http://minregionbud.gov.ua/index.php?id=1086>.

145. Реставрувати не можна приватизувати [Електронний ресурс] / Держкультспадщини // Аналітичні матеріали Укрінформ від 16.04.2010 – Режим доступу : <http://euro2012.ukrinform.ua/analytical/23931>.

146. Сайт Асоціації європейських прикордонних регіонів. – Режим доступу : <http://www.aebr.eu/en/index.php> –.

147. Сайт видання "American business magazine". – Режим доступу : <http://www.inc.com>.

148. Сайт Світової ради з подорожей і туризму. – Режим доступу : www.wttc.org.

149. Сайт Всесвітньої туристичної організації. – Режим доступу : www.unwto.org.

150. Сайт Держкомстату України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

151. Сайт єврорегіону "Слобожанщина". – Режим доступу : <http://www.euroregion.ru/index.php> –.

152. Сайт Національного банку України. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua.

153. Сайт Ради Європи. – Режим доступу : http://www.coe.int/t/dgap/localdemocracy/areas_of_work/transfrontier_cooperation/euroregions/existing_EN.asp –.

154. Скоч А. Международный опыт формирования кластеров [Электронный ресурс] / А. Скоч // Космополис. – 2007. – №2. – Режим доступа : <http://www.intelros.ru/index.php?newsid=352>

155. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010 – 2020 роки в умовах глобалізаційних викликів (Проект) від 03.06.2010 № 2317-VI // Сайт Комітету з питань науки і освіти. Режим доступу : http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/articleart_id=47920&cat_id=46017&showHidden=1.

156. Товма Н. А. Глобальные предпосылки активизации социальной политики [Электронный ресурс] / Н. А. Товма // Проблемы современной экономики. – 2008. – № 1(25). – Режим доступа : <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=23400>.

157. Третьяк В. П. Кластеры предприятий: пути создания и результативность функционирования [Электронный ресурс] / В. П. Третьяк // Интернет-конференция "Сетевые формы межфирменной кооперации: стратегические вызовы и конкурентные преимущества новых организаций XXI века", с 10.03.04 по 29.04.04.0. – Режим доступа : <http://www.ecsocman.edu.ru/iconf/16210313/index.html>.

158. Тумашев А. Р. Мировой финансовый кризис: причины и последствия [Электронный ресурс] / А. Р. Тумашев // Проблемы современной экономики. – 2009. – № (29). – Режим доступа : <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=25147>.

159. Шакуров И. Г. Об общих принципах регулирования современного сектора услуг [Электронный ресурс] / И. Г. Шакуров // Проблемы современной экономики. – 2007. – № 4(24). – Режим доступа : <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=23172>.

160. Шаповалов А. Л. Оценка экологической ситуации Белгородской области еврорегиона "Слобожанщина" [Электронный ресурс] / А. Л. Шаповалов // Международная научно-практическая Интернет-конференция "Современные методы строительства автомобильных до-

рог и обеспечение безопасности движения". – Белгородский государственный технологический университет им. В. Г. Шухова (с 10.02.07 по 20.03.07). – Режим доступа : <http://conf.bstu.ru/conf/docs/0047/2108.doc>.

161. Швиданенко О. А. Новітня парадигма глобалізації: світоцілісність чи альтернативи розвитку? [Електронний ресурс] / О. А. Швиданенко // Міжнародна економічна політика. – К. : КНЕУ. – 2006. – Вип. 3 (Том 3). – С. 5 – 29. – Режим доступу : http://www.kneu.kiev.ua/journal/ukr/article/2005_2_Shvydanenko_ukr.pdf.

162. Шерешева М. Ю. О кластерах [Электронный ресурс] / М. Ю. Шерешева // Интернет-конференция "Сетевые формы межфирменной кооперации: стратегические вызовы и конкурентные преимущества новых организаций XXI века", с 10.03.04 по 29.04.04. – Режим доступа : <http://www.ecsocman.edu.ru/text/16210552>.

163. Юнусов Л. А. Глобализация мировой экономики: понятие и основные этапы [Электронный ресурс] / Л. А. Юнусов // Проблемы современной экономики. – 2008. – № 4(28). – Режим доступа : <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=24764>.

Contents

Introduction.....	3
1. Qualifying Requirements to Students in the Industry of Tourism.....	4
2. Plan of Themes of the Educational Discipline.....	6
3. Contents of the Educational Discipline according to Modules and Themes.....	8
4. Plan of lectures	16
5. Plan of Seminars.....	19
6. Plan of Practical Studies.....	21
7. Term Paper.....	24
8. Independent Work of Students.....	26
9. Questions for Self-Control.....	31
10. Tutorials.....	38
11. Methods of Invoking Studies.....	39
12. System of Current and Final Assessment.....	41
13. Recommended References.....	49

EDUCATIONAL EDITION

Syllabus
of the educational discipline
"INTERNATIONAL TOURISM"
for students of speciality 8.14010301 "Science of Tourism"
for all forms of study

Compiled by: **V. Yermachenko**

N. Dekhtyar

M. Kolisnyk

Editorial director **V. Yermachenko**

Editor **L. Novytska**

Proof-reader **L. Novytska**

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Робоча програма
навчальної дисципліни
"МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ"
для студентів спеціальності 8.14010301 "Туризмознавство"
всіх форм навчання

(англ. мовою)

Укладачі: **Єрмаченко Володимир Єгорович**

Дехтяр Надія Анатоліївна

Колісник Максим Миколайович

Відповідальний за випуск **Єрмаченко В. Є.**

Редактор **Новицька Л. М.**

Коректор **Новицька Л. М.**

План 2012 р. Поз. № 557.

Підп. до друку Формат 60 × 90 1/16. Папір MultiCopy. Друк Riso.

Ум.-друк. арк. 4,25. Обл.-вид. арк. 5,31. Тираж прим. Зам. №

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ, 61166, м. Харків, пр. Леніна, 9а

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи

Дк № 481 від 13.06.2001 р.

Syllabus
of the educational discipline
"INTERNATIONAL TOURISM"
for students of speciality
8.14010301 "Science of Tourism"
for all forms of study